

MARŠAL TITO na III. kongresu AFŽ

Prejšnja sobota se je začel v Zagrebu v velesejmski dvorani III. kongres AFŽ Jugoslavije. Kongresu je prisostvovalo 1931 delegat iz vse države. Kol gostje so bile na kongresu navzoče poleg predstavnikov Ljudske fronte, Jugoslovanske armade, Zveze borcev, sindikatov in Ljudske mladine tudi predstavnice naprednih organizacij žena iz Trsta, Koroske, Norveške, Holandije, Anglije, Indije in predstavnice naših izseljencev iz Amerike.

Glavni referat o vlogi žena Jugoslavije v borbi za zgraditev socializma v naši državi in za mir v svetu je podala predsednica Centralnega odbora AFŽ Jugoslavije tov. Vidna Tomšičeva. Po govoru tov. Vide Tomšičeve je kongres obiskal tudi maršal Tito. Delegatke so prihod maršala Tita sprejele s tolikšnim navdušenjem, da se je to poleglo šele, ko je maršal stopil na govorniški oder in spregovoril kongresu.

Ob zaključku je kongres sprejel resolucijo o nalogah AFŽ organizacij in o skrbi za dobro vzgojo naraščajoč ter izvolil nov Centralni odbor

IZ GOVORA MARŠALA TITA

V uvodu je maršal Tito ugotovil, da so žene Jugoslavije častno izpolnile vlogo Antifašistične fronte žena Jugoslavije. Ker je bilo delo žena kot članic naše Ljudske fronte dvojno, to se pravi, ker so bile žene pogosto zaposlene pri splošnih nalogah Ljudske fronte, zaradi tega pa niso imele možnosti, da bi se povetile posebnim obveznostim, ki so jih imele kot ženska organizacija. Njihova prva naloga mora biti skrb za žene-matere, za higieno otrok in splošna skrb za otroke, skrb za zdravje, za vzgojo žena ter vključitev vseh tistih žena, ki še niso vključene, v organizacije AFŽ.

Potem je maršal Tito govoril o nekaterih naših gospodarskih vprašanjih in ugotovil, da petletni plan kljub raznim gospodarskim oviram uspešno izpolnjujemo in nam propaganda in razne gospodarske ovire ne morejo toliko škodovati, da plana ne bi mogli izpolniti. Vso svojo pozornost smo usmerili proti tistem panogam gospodarstva, ki so najvažnejše in imajo po svojem značaju prednost. To so težka industrija, elektrifikacija in obramba naše države.

»Hišo moramo graditi ne pri strehi,« je rekel maršal Tito, »temveč pri temelju in prav te temelje sedaj gradimo, ko postavljamo temelje naši industriji itd. Temu je treba dati prednost glede na materialna sredstva in glede na delovno silo. Tu imamo še vedno nekatere težave, ki jih moramo premagovati, ker nam to ukazovalno nalaga uspešna industrializacija naše države. Napredne žene Jugoslavije so tudi tu dale svoj bogat prispevek s tem, da vedno bolj stopajo v tovarne, kjer vsak dan dokazujejo svojo delovno junaštvo ter s tem veliko prispevajo, dokazujejo v praksi svojo vdanost socialistični Jugoslaviji.«

Nova uredba o strogem varčevanju bo omogočila radikalno izvesti take ukrepe, da se ne bo odslej nihče na račun drugega okoriščal z dobrinami naše socialistične domovine. »Stopnja za stopnjo, korak za korakom bomo spremljali, če se ta uredba tudi točno izvaja ali ne, in tisti, ki se bodo proti njej pregrešili, bodo poklicani na odgovornost. Kajti te uredbe nismo izdali zaradi tega, ker je Kominform pripovedoval to in to. Bodite prepričani, da je ta slabost, ki je bila pri nas, v Sovjetski zvezi in drugih državah na Vzhodu pravilo. To ni naša lastnost, to ni zrcalo pri nas, to je bilo preneseno v našo državo iz Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav okrog nas, mi pa hočemo izkoreniniti ta, za socialistično državo negativni pojav. Mi smo sposobni in smo dovolj zavedni, da bomo brez njihovega ukazovanja popravili napake, ki se pojavljajo in ki se bodo verjetno še pojavljale. Sami jih bomo popravljali. To govorita reakcija in In-

formbiro, ki pravi, da smo tudi za našo sušo krivi.«

Maršal Tito se je potem ustavil ob govoricah, katere širita Informbiro, pa tudi reakcija, ki vesta povedati, da nam Američani nastavljajo nož na grlo in postavljajo zahteve v zvezi s pomočjo, katero so nam obljubili, ko smo se znašli v težavah zaradi letošnje nenavadne suše, ki nas je zadelo.

»Izdali smo ukrepe, da naše ljudstvo to zimo ne bo stradalo, da ne bo stradalo niti do prihodnje zime in smo začeli pogajanja z ameriško vlado, da bi nam dala na dolgoročni kredit ali na drug način ustrezno količino živil. Pri ameriški vladi smo našli ugodno stališče in odgovor in sedaj tečejo pogajanja, ki naj nam omogočijo, da bomo nabavili vse, kar nam je potrebno: pšenico in sladkor, maslo in razne konzerve in drugo, da bomo lahko prehranili posebno tiste kraje, ki so težko pridelati zaradi suše. To bomo dobili. Tu vam lahko odkrito povem, da nam ameriška vlada za to ni postavila nobenih pogojev. Jaz mislim, in to sem tudi povedal njihovim ljudem, ko so vprašali, kaj mislim o tem, kakšne koristi ima od tega Amerika, — da je za njih korist v tem, ker bo ameriška vlada v praksi, z dejanjem dokazala, če zares pomaga drugim narodom, ali pa dela to samo v propagandi, kakor nekatere druge države.

Danes se zahteva, da se dejanja in besede ujemajo. Ameriška vlada nam bo dala, moramo pa reči, da smo od nje tudi prej dobili pomoč. Kdo je dejansko največ pomagal Jugoslaviji po vojni? Mi smo dobili 430 milijonov dolarjev vrednosti v živilih, strojih in drugem od UNRRA-e, toda tu je bila glavna Amerika. To smo dobili in zato smo izrazili svojo hvaležnost, rekli pa smo, da imamo pravico zahtevati to pomoč, da imamo pravico do te pomoči in da to za nas ni miloščina.

Do danes smo z našim zadržanjem, našimi dejanji in besedami, jasno in glasno dali na znanje vsemu svetu, da hočemo biti prijatelji, da hočemo mirno sodelovanje, da hočemo gospodarsko sodelovanje brez vsakih političnih in drugih pogojev, ki bi bili v škodo naše socialistične države. Samo tako lahko sodelujemo, in tega se zunaj zavedajo. Zato je danes sodelovanje med Jugoslavijo in tistimi ustvarjalnimi silami, ki hočejo obvarovati mir, mogoče, pa tudi mali in veliki so za to, da se Jugoslaviji pomaga, vse ustvarjalne sile so za to, da se naši državi pomaga. Mi ne bomo zahtevali in ne moremo zahtevati pomoči tam, kjer vemo, da je ne bomo dobili, ampak tam, kjer vemo, da jo lahko dobimo. Kdo pa ima pravico očitati nam, da nimamo moralne pravice zahtevati pomoč, če se

nam daje brez pogojev, kdo ima pravico zahtevati, naj strada naše ljudstvo, naj umira od gladi naše ljudstvo, ki je dalo take nadčloveške žrtve za splošno osvobodilno vojno Združenih narodov in ki po vojni s takšnim poštovanjem in samopovedjo gradi svojo boljšo in srečnejšo bodočnost. Nihče nima pravice do tega, če pa nas kdo z Vzhoda skuša obrekovati zaradi tega, bomo taka obrekovanja lahko pobili. Glejte, taka je stvar s pomočjo, ki jo zahtevamo v inozemstvu.

Ko je govoril o odkupu, o težavah v zvezi s tem in o odkupni politiki sploh, je dejal: »Pričakujemo od naših kmetov, ne od sovražnikov, od tistih vaških bogatašev, ki nam iz sovražnih pobud nočejo dati, kajti z njimi bomo ravnali drugače in moramo drugače, če se protivijo, — mi pričakujemo od naših povprečnih kmetov, da razumejo, da moramo hraniti pet in pol milijona ljudi, ki žive po mestih, tovarnah in raznih gradbiščih, prav tako pa tudi v tistih pasivnih krajih, ki nimajo od česa živeti. Mi jih moramo prehraniti in zato zahtevamo, da se stori največji napor, da bodo naši kmetje to razumeli.

Ve žene z vasi ste dolžne kot zavedne patriotke in antifašistke delati za to, da se bodo tudi obveznosti naših državljanov na vasi nasproti državi in splošni skupnosti izpolnjevale, ker je to njihova dolžnost. Kjer pa vidite krivico, kjer se nepravilno dela, tu imate spet dolžnost, da se prve dvignete proti temu, da pomagati našim oblastem, da se odpravijo taki pojavi, oziroma da se popravijo napake, ki jih delajo tudi na vasi. Od vseh naših državljanov zahtevamo zavedno in največjo poštovanost v teh naših najtežjih dneh, ko gradimo temelje naše socialistične domovine, ko postavljamo temelje industrializaciji naše države.

Velik del svojega govora je posvetil nato vprašanju naših odnosov z raznimi državami in se pri tem zadržal ob gonji informbirojevskih držav, ki na vse načine hočejo zastraševati naše narode in ustvariti med njimi zmedo, ko se nas obdolžili, da smo fašistična država, in pozivali ljudstvo k strmoglavljenju našega vodstva. V zvezi s tem je prikazal, kakšna naj ne bo satira in karikatura, ki se pojavlja v našem tisku, ter obsojal primer Branka Čopića, ki v svojih satirah ni bil le napake tega ali onega posameznika, ampak je zajel v esatiri vse našo družbo in jo prikazoval kot negativno. To pa praktično pomeni, da je s takšnim načinom svojega književniškega dela podpiral mnenje naših sovražnikov in vedoma ali nevedoma postal orodje v rokah reakcije, neposredno pa tudi v rokah Informbiroja. Taki naši umetniki ne morejo uživati simpatij niti vodilnih ljudi, niti naših narodov.

Ob zaključku svojega govora se je maršal Tito še enkrat dotaknil odnosov in stanja na mejah z našimi sosedi, ki navdahnjeni iz Moskve, neprestano izjavljajo in nas prikazujejo kot latentne napadalce.

»Na ta način hočejo prepričati svoje narode, da smo mi zares tako nevarni, da bi potem ti narodi odobrili njihove napadalne namene, katerim se do naše socialistične države še niso odrekli. Naša dolžnost je,« je dejal maršal Tito, »da razkrinkavamo te laži, te tako velikanške laži, da bi jih, kakor pravi naše ljudstvo, z roko zagrabili. Glejte, v tem je stvar. S tega mesta hočem sporočiti, da so tudi bolgarski narod in vsi ti mali narodi, ki so okoli nas, lahko prepričani, da če tudi ne bi imeli nobene opore od Sovjetske zveze ali koga drugega, jugoslovanski narodi nikoli ne bodo dvignili rok na njihovo svobodo ali neodvisnost.«

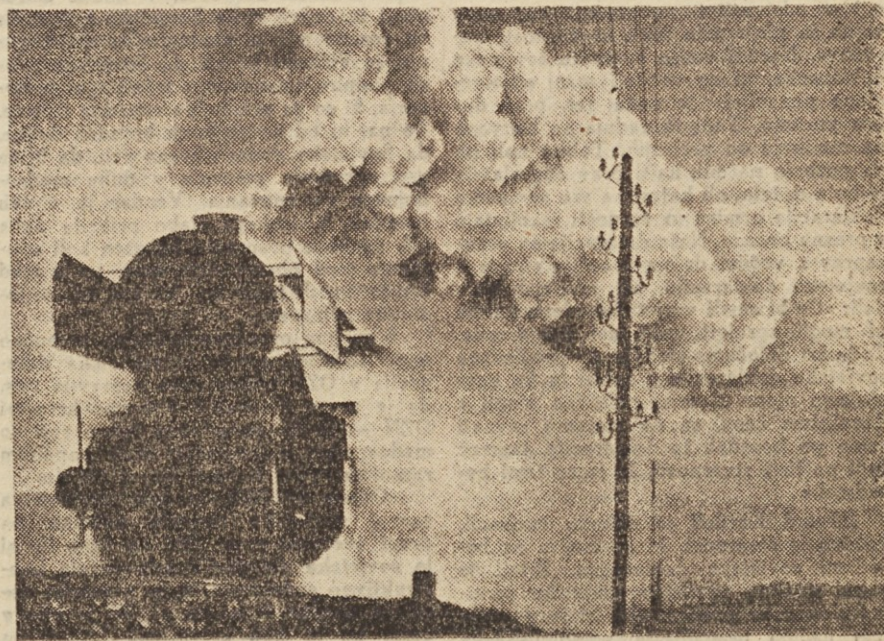
Kdo bo odgovoren za uspeh »Tedna tehnike«

Po dosedanjih pripravah za »Teden tehnike«, ki so v mnogih krajih sicer zelo živahne, se opaža, da se na teden pripravljajo v glavnem le organizacije Ljudske tehnike.

»Teden tehnike« ni samo stvar klubov Ljudske tehnike, ampak je stvar vseh podjetij, ki se bavijo s kakršno koli gospodarsko panogo. Številna podjetja se še vedno ne zavedajo, da pomeni »Teden tehnike« popularizacijo in nove pobude pri izvrševanju planskih nalog.

Tam, kjer se v polni meri zavedajo važnosti »Tedna tehnike« so priprave v velikem razmahu. Tako so si člani elektrostrojnega kluba v Doblarju zadali nalogo, da bodo v »Tednu tehnike« obiskali vasi Anče, Racin in Kromberg, kjer bodo pregledali vse hišne in pogonske instalacije. Delovni kolektiv tekstilne tovarne — Ajdovičini bo temeljito pregledal vse stroje ter izvršil vsa možna popravila. Imeli bodo tudi predavanje s področja tehnike, obiskali kmetstvo ob-

Z izboljšanim načinom dela hočejo naši železničarji izpolniti petletni plan V ŠTIRIH LETIH

Da bi se odpravile zamude na železnici, ki so ne samo za potniške, temveč tudi za tovarni promet zelo nevšečen pojav, ki kvari železnični plan prevoza, so bili uveljavljeni že različni ukrepi, s katerimi so do neke mere uspeli zboljšati rednost prometa vlakov. Na rednost vlakov vpliva več objektivnih činiteljev, kot tehnična zmogljivost postaj z ozirom na gostoto prometa in postajne naprave, vremenske razmere (megla, sneg), izredni dogodki itd. Postaja Ljubljana je n. pr. eno takih železniških vozlišč, kjer včasih tehnično, kljub dobri volji kolektivna ne morejo sprejeti in odpraviti tolikšnega števila vlakov v tako kratkih časovnih razdobjih, kot to promet zahteva.

Misel, kako odpraviti zamude, je rodila novo pobudo železničarjev, ki predstavljajo v transportu velik korak naprej. Začeli so voditi promet s centralnega mesta in v ta namen osnovali na progah od Jesenic do Zaprrešča, od Zidanega mosta do Maribora in odtod do Prevalj prometne odseke, na katerih vodi celoten promet vlakov samo en uslužbenec — vlakovni dispečer. Le-ta je v telefonski zvezi z vsemi postajami na svojem odseku. Te zveze so urejene tako, da vlakovni odpravniki s postaj ne kličejo z zvonicami telefonskim klicem, temveč lahko brez klicanja neposredno govorijo z dispečerjem, ta pa kliče posamezne ali vse postaje hkrati na svojem odseku s pritiskom na določene tipke. Služba za zveze v direkciji sedaj pripravlja tudi spečerjke, tako da bo pri vlakovnem dispečerju zvočnik in mikrofoni. Dispečer bo tako lahko svoje direktive dajal in poročila sprejemal najenostavneje in hitro, brez telefona, postaje pa bodo lahko ob vsakem času govorile z dispečerjem o situacijah. Po teh posebnih telefonskih linijah vodi dispečer vlakovni promet. — Odreja postaje, kjer se morajo posamezni vlaki križati ali prehiteti, vpeljuje nove vlake takrat, kadar je dovolj tovara za vlak, skrbi, da se stroji ekonomično izkoristijo, nadzira odredjanje praznih voz za nakladanje, smotno regulira promet k večjim prometnim centrom, uveljavlja prioritete vlakov, neposredno preprečuje vzroke zamud itd. Nad varnostjo prometa vseh vlakov na določenem odseku bdi torej uslužbenec, ki spremlja potek vseh vla-

kov, sproti zaeleduje njihovo vožnjo, brzino, pozna njih sestavo, med vožnjo nastale prilike itd. Vlakovni odpravniki na postajah pa ekrbijo za terensko varnost, to je za varne uvoze in izvoze vlakov, za varen in ekonomičen premik, pravočasno in pravilno obveščanje vlakov o križanjih, prehitevanjih, izrednih vožnjah itd. Ta način omogoča širši pregled prometne situacije, pa tudi hitrejšo in ekonomičnejše urejanje prometa.

V treh tednih, odkar je uveljavljen ta sistem, se že kažejo uspehi v transportu — čeprav je šele v začetni fazi in vpliva na uspehe tekmovanja kolektivov železniških postaj, kurilnic, premikalnih in voznih brigad itd., ki že več mesecev tekmujejo za večjo delovno storilnost. Tako so dosegli pri prometnem odseku v Zidanem mostu v drugi dekadi po uveljavljanju novega sistema, da so vozili potniški vlaki povprečno na 100 km samo s tremi minutami zamude, tovarni pa so vozili vozno. Prav takšen rezultat so dosegli v mariborskem prometnem odseku. V odseku Ljubljana—Jesenice imajo najtežje pogoje, ker je proga enotirna in gorska, postaja Ljubljana pa tehnično ne odgovarja gostoti današnjega prometa. Zato zahteva delo v tem odseku več truda in spretnosti za uspeh v borbi proti zamudam. Komercialna brzina, to je brzina s katero se prevozi blago od nakladalne do namembne postaje, brez upoštevanja postankov na postajah ali prog, se je povečala povprečno za 3%, v prometnem odseku v Zidanem mostu, ki je v tem pogledu najboljši, pa so po posameznih dekadnih evidencah dosegli 8% povečanja. Lokomotive so smotneje izkoristene in zmanjšani je eksploatacijski obseg lokomotiv, kar je dalo dnevni prihranek dveh lokomotiv, v zvezi s tem pa se je zmanjšala poraba premoga povprečno za 3%, pri direktnih vlakih pa za 8%. Slednje je zelo odvisno od vremenskih razmer, zlasti jesenske megle močno vpliva na vlečno silo stroja, in terja večjo porabo premoga.

To so prvi rezultati nove pobude železničarjev, ki postopno izvršujejo naloge železniškega transporta in s katero bodo pripomogli k izvršitvi nalog petletnega transportnega plana, ki ga bodo železničarji izvršili že do 29. novembra letos, kakor so se zavezali.

-Bo-

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE »UNITAS« V LJUBLJANI BO IZPOLNIL LETNI PLAN DO 26. NOVEMBRA

Kovinarji v »Unitasu« so se v svoje delo močno zagrijali, tako da bodo letni plan izpolnili še v tem mesecu. Medtem ko pri izpolnjevanju letnega plana po količini in vrednosti ne bodo imeli težav, se bo le-te pojavile pri dokončni izpolnitvi planske naloge po asortimentu proizvodov. Težave, s katerimi se borijo kovinarji v »Unitasu«, izvirajo predvsem zaradi občutnega pomanjkanja materiala.

Odkar so v »Unitasu« izvolili delavski svet in upravni odbor podjetja, se je položaj v tovarni veliko izboljšal. To ni nič čudnega, saj so se člani upravnega odbora kakor tudi delaveška sveta krepko oprijeli svojega dela. Na zasedanjih, ki so jih imeli, pa so sprejeli že vrsto

pomembnih sklepov. Tako so na zadnji seji upravnega odbora, katero so imeli pred nekaj dnevi, sprejeli tudi sklep o porazdelitvi delovne sile na ustrezajoča delovna mesta. Največ skrbi in pozornosti so posvetili gradnji novega »Unitasa«, kamor bodo prenesti skladišča iz dosedanjih prostorov, poleg tega pa bodo storiili vse, kar je v njihovi moči, da bo še v letošnjem letu zagorela nova kupolna peč v livarni za sivo litino. To bo velika pridobitev za kolektiv, saj se bo z obratovanjem nove kupolne peči povečala zmogljivost livarne za 50%. Niso pa pozabili tudi na gradnjo nove obdelovalnice.

V »Unitasu« imajo veliko vestnih, požrtvovalnih in strokovno sposobnih delavcev, ki kažejo pri delu vzorno disciplino. Samo v letošnjem letu so razglasili 34 udarnikov, med katerimi je tudi večje število takih, ki so prejeli že desetkratni in celo dvajsetkratni naslov udarnika. Kovinarji v »Unitasu« pa se ponašajo tudi z 12kratnim udarnikom Brezovčarjem Jožetom, ki dela že za drugo petletko.

Da bi delo v podjetju kar najhitreje napredovalo, imajo uvedeno tekmovanje, v katerem so dosegli že pomembne uspehe. Tekmujejo tudi v šestmesečnem tekmovanju za počastitev 10. obletnice ustanovitve OF. Na sestanku kolektiva so sprejeli več pomembnih obveznosti, med katerimi je najvažnejša tista, v kateri kovinarji obljubljajo, da bodo letni plan dosegli do 26. novembra. V ta namen bodo izboljšali organizacijo dela, kakovost proizvodov pa za 10%. Med sprejete obveznosti so uvrstili tudi točko, ki govori o izboljšanju delovne discipline v podjetju. Poleg teh najvažnejših točk novega tekmovanja pa so sprejeli tudi obveznost, da bodo s prostovoljnimi delom pripomogli k čimprejšnji zgraditvi novega »Unitasa«.

V nedeljo bomo volili nove odbore OF

V nedeljo 5. novembra bodo volitve v osnovne frontne organizacije v Ljubljani, Celju, na Jesenicah, v Kranju, Šoštanj, Trbovljah, Idriji, Sežani in v Tolminu.

V posameznih okrajih so bili v preteklih dneh množični sestanki članov zaradi priprav za volitve v vodstva osnovnih frontnih organizacij, ki bodo v teku tega meseca. Poleg tega so frontovci diskutirali tudi o novih organizacijskih oblikah dela Osvobodilne fronte. Na mnogih sestankih so podvzeli že ukrepe za splošno varčevanje in pomoč v izvrševanju tekočih gospodarskih nalog: plan odkupa, sežnja drv itd.

Tako so se frontovci XVI. terena v Trbovljah obvezali, da bodo opravili svojo državljansko dolžnost že do 12. ure dopoldne. Prav tako so napovedali tekmovanje vsem drugim frontnim organizacijam v Trbovljah. Frontovci terena Log so se na svojem predvolilnem sestanku obvezali, da bodo volili že zgodaj zjutraj.

Na Jesenicah je bilo že nekaj predvolilnih konferenc, ki pa niso dosegle pričakovanih rezultatov. Napaka je predvsem v tem, ker se frontovci ne obveščajo o njihovih tekočih nalogah, niti o nalogah, o katerih se razpravlja na različnih konferencah.

Frontni odbori imajo časa še nekaj dni, da popravijo take in podobne napake, kajti samo tako bodo volitve hitro izvršene.

S stoddostno udeležbo na volitvah bodo člani Osvobodilne fronte dokazali, da se zavedajo odgovornosti, ki stoji pred to našo vseljensko politično organizacijo pri izpolnjevanju nalog petletnega plana.

BESEDE SO ENO - A PRAKSA DRUGO

Iz govora E. Kardelja v političnem komiteju Generalne skupščine OZN

Sej jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj je imel 30. oktobra na seji političnega komiteja Generalne skupščine OZN govor, v katerem je obrazložil odklonilno stališče jugoslovanske delegacije proti predloženi sovjetski deklaraciji o odstranitvi nevarnosti za novo vojno in utrjevanju miru in varnosti narodov. Narodi vsega sveta te sovjetske deklaracije, ki se več ali manj spreminjajo že nekaj let, prav dobro poznajo. Tudi ta zadnja se bistveno ne razlikuje od prejšnjih. Toliko bolj jih pa poznajo narodi, kajti prav Jugoslavija je tista dežela, ob kateri se vse sovjetske deklaracije o miru in varnosti razblinjajo v prazne besede. Naša delegacija se pravzaprav z večjim delom besedila strinja s sovjetsko deklaracijo, saj je dejal Kardelj: »Če bi smeli verjeti besedam, potem bi mogli sprejeti večji del deklaracije. Toda ko določamo stališče do predložene sovjetske deklaracije v celoti in ko ocenjujemo njeno stvarno politično vlogo v današnjem času, se ne moremo ravnati samo po besedah te deklaracije, temveč tudi po tisti stvarnosti, ki je za temi besedami.«

Edvard Kardelj je obširno razjasnil, kakšna je stvarnost, ki se skriva za besedami sovjetske deklaracije. Zlasti je igrisal ogabno sovražno sovjetsko protijugoslovansko propagando, ki je po svojem načinu najedritejša vojnohujskaška propaganda, proti kateri pa prav predložena sovjetska deklaracija vehementno govori. Nam vsem je znano, kaj vse so že in še počenjajo na naših mejah, kaj govore po radiu, kaj pišejo v Moskvi, Prahi, Budimpešti, Varšavi, Bukarešti in Tirani. Potem, ko je Edvard Kardelj v vseh potankostih razgalil, kaj so besede v sovjetski deklaraciji na papirju in kaj je sovjetska stvarnost v praksi, pravi:

»V Jugoslaviji sicer ta propaganda iz Sovjetske zveze ni imela uspeha. Že iz bližnje zgodovine je znano, da jugoslovanski narodi niso občutljivi za politiko zastraševanja, zlasti še, ko gre za njihovo pravico, da na svojih tleh sami določajo svoje politično, gospodarsko in kulturno življenje. Zato lahko brez pretiravanja rečem, da je Jugoslavija med tistimi državami, v katerih je tendenca, da se ustvari razpoloženje strahu, naletela na najmanj plodna tla, kljub temu, da je bila prav ona izpostavljena posebno srditemu pritisku v tej smeri.«

Toda mar moremo po vsem tem priznati, da imajo besede o obsodbi in preganjanju vojne propagande v sovjetskem predlogu kakršnih koli praktičen pomen in da te besede resnično izražajo tisto, kar v njih vidijo iskreni in miroljubni ljudje v svetu? Ne, tega ne moremo priznati vse dotle, dokler teh besed ne bo potrdila praksa. Vse dotle ne moremo podpreti takih predlogov ne le zato, ker jih imamo za neiskrene, temveč tudi zato, ker mislimo, da bi s podpiranjem takih predlogov v resnici podpirali nevarno in zelo škodljivo metodo, namreč metodo izvajanja nedemokratske in celo napadalne prakse za špansko steno neiskrenih deklaracij o miru.«

Ko je bilo govora o naporih za zmanjšanje oborožitve z ozirom na sovjetski predlog o zmanjšanju oborožitve za eno tretjino, se je Kardelj v svojem govoru spet povrnil na napadalo politiko Sovjetske zveze napram Jugoslaviji in je takole dejal:

»Jugoslovanska delegacija stoji nemajno na stališču čimširše razorožitve, prepovedi atomskega orožja in najbolj učinkovitega mednarodnega nadzorstva nad uporabo atomske energije. Toda ne smemo izpustiti izpred oči, da vsak predlog o delni razorožitvi ne pomeni tudi resničnega prispevka k miru, zlasti še, če ga ne spremlja politika miru, politika, ki izključuje gospostvo nad drugimi narodi, ki jim zagotavlja njihovo neodvisnost. Če na primer zasledujemo politiko dveh oboroženih taborov in če se stavlja tak predlog o delni razorožitvi, ki bi spremenil odnos v oborožitvi v korist ene strani, tedaj je vnaprej jasno, da tak predlog ne le ne bo sprejel od druge strani, temveč bo povečal nezaupanje v svetu, povzročil napetost v odnosih in povečal vojno nevarnost. Prav tak je, po mnenju jugoslovanske delegacije, sovjetski predlog o zmanjšanju oborožitve oboroženih sil za eno tretjino.«

Kakor je znano, je sovjetska delegacija predlagala pakt petih velesil — to se pravi pakt najmočnejših, ki bi lahko vedrili nad usodo vseh ostalih manjših in šibkejših. Edvard Kardelj se je odločno uprl tej sovjetski hegemonistični potezi, s katero bi bili ostali narodi povsem odvisni od najbolj bogatih in najbolj oboroženih petih velesil sveta in pravi:

»Imamo pakt miru. To je Ustanovna listina Združenih narodov. Mi smo dolžni utrjevati moč in sloge tega pakta. Znotraj tega pakta je dovolj možnosti, da spravljajo velesile v sklad pred obličjem vseh drugih narodov svoje napore za utrditev miru. Tisto, kar danes potrebuje človeštvo, ki si vroče želi miru — to niso pakti velesil, tisto, kar miroljubni ljudje danes pravijo, to je nekaj drugega. Ti govore: dajte narodom svobodo, ne vsiljujte jim svoje volje, pustite jih, da sami odločajo o poti svojega notranjega razvoja, spoštujte načelo enakosti in suverenosti ter opustite politična zastraševanja in izsiljevanja, politično groženj in napadalne pritiski, odrecite se hegemonističnim aspiracijam, prenehajte s politiko gospodarske diskriminacije, prenehajte z metodami hladne vojne!«

Nadalje je Edvard Kardelj zlasti govoril o borbi proti gospodarskemu napadu, ki jo v besedah vodi Sovjetska zveza in je razgalil gospodarsko blokado sovjetskega bloka napram Jugoslaviji. Narodi Jugoslavije ta gospodarski napad

z nadčloveškimi naporji premagujemo. Lepe fraze predložene sovjetske deklaracije o miru in varnosti se razblinjajo v nič epričo strahotne gospodarske diskriminacije sovjetske vlade, ki jo izvaja napram našim narodom. V dokaz iskrenosti in dobre volje Sovjetske zveze, da se doseže mir in mednarodno sodelovanje, je Višinski izjavil, da Sovjetska zveza podpira imenovanje tržaškega guvernerja, ki so ga predložile zapadne države. To naj bi bil po njegovih besedah dokaz, da Sovjetska zveza iskreno želi, da bi se vsa vprašanja reševala v duhu medsebojnega razumevanja. Vendar je v teh besedah Višinskega slabo prikrita želja SZ, da hoče preprečiti kakršnih koli sporazum med obema državama, to je med Italijo in Jugoslavijo, ki sta tu neposredno prizadeti.

S svojimi propagandističnimi in bučno napovedanimi govori bi sovjetska delegacija v OZN očitno rada napravila vtis, da je njeno delovanje v korist krepitvi OZN — in da samo »ona lahko reši to mednarodno organizacijo pred popolnim razsulum. Tov. Kardelj pravi takole:

»Odnos do OZN je zelo značilen za razvoj sovjetske zunanje politike po drugi svetovni vojni. Bili so časi, ko si je sovjetska delegacija prizadevala konstruktivno sodelovati in je v resnici dosegala uspehe v tej smeri. To je bilo v času, ko je bila ustvarjena Ustanovna listina in v prvih časih po vojni. Toda sovjetska politika je dobivala korak za korakom v OZN vedno bolj propagandistični značaj, v mednarodni praksi pa so

se vedno bolj kazali hegemonistični elementi. Končno se je ta politika zaključila z začasnim bojkotom Varnostnega sveta in drugih organov OZN, kar je samo otežkovalo rešitev tistega vprašanja, zaradi katerega baje tudi bojkotira delo organov OZN. Nedvomno ni to politika krepitve OZN.

V nadaljevanju svojega govora je tov. Kardelj govoril o katastrofalnih posledicah take imperialistične politike Sovjetske zveze. S tako politiko SZ ni doživela samo katastrofalnih političnih porazov, katerih najvažnejši je korejski, ampak je s tem Sovjetska zveza izgubila tudi milijone pristavev, ki so nekoč verjeli, da je SZ resnična trdnjava miru in mednarodnega sodelovanja.

Zaradi vseh dejstev, ki govorijo proti sovjetskemu propagandnim besedam, je jugoslovanska delegacija glasovala proti predloženi sovjetski deklaraciji »o odstranitvi nevarnosti za novo vojno in utrjevanju miru v mednarodnih odnosih.«

Razprava v političnem komiteju Generalne skupščine o najnovejši sovjetski propagandni potezi, ki naj bi s sprejetjem sovjetske deklaracije »o odstranitvi nevarnosti za novo vojno in utrjevanju miru v mednarodnih odnosih« po sovjetskih načrtih prikazala miroljubno težnje sovjetske zveze, je doživela klaverno polom. Večina delegacij je v svojih govorih ob priliki razprave o tej deklaraciji SZ dokazala, da obstaja očitno nasprotje med njenimi besedami in dejanji. Zato je bila predložena sovjetska deklaracija odklonjena z veliko večino glasov.

NEPOSREDNE NALOGE SINDIKATOV pri izvajanju uredbe o prevodbi delavcev

1. novembra se je začela prevredba delavcev, ki bo morala biti, vstevši pritožbeni postopek, končana najpozneje do 31. decembra 1950. Okrog milijon in 400.000 delavcev bo treba prevesti v nova zvanja in jim dati tisto priznanje in družbeno mesto, kakršnega s svojim delom, sposobnostjo in znanjem zaslužijo. Da bi se to uresničilo, morajo sindikalne organizacije storiti vse, kar morejo in to še toliko bolj, ker doselej številne podružnice pa tudi višji forumi tega niso v zadostni meri izvršili.

Skoraj v vseh podjetjih so se v poslednjih dneh oktobra vršile tehnične priprave, ki so bile v glavnem dobro izvršene. Komisije so pripravile vse potrebno, izvedeni so bili seminarji za člane komisij in podkomisij, v nekaterih kolektivih pa so pripravili tudi predavanja o novi uredbi. Toda politične priprave za izvajanje te uredbe so bile dolejš kljub temu še mareskije pomanjkljive. Sindikalne organizacije bi morale zato svoje delovanje usmeriti na to, da se delovni ljudje seznanijo s predpisi nove uredbe in z navodili za njeno izvajanje ter da tako spoznajo tudi načela tega novega ukrepa naše vlade. Napačno je misliti, da je dovolj, če se v okviru posameznih krajevnih sindikalnih organizacij ali v velikih podjetjih za vse članstvo pripravijo samo predavanja o novi uredbi, kajti samo podrobno seznanjanje vsakega delavca na sestanku njegove sindikalne skupine ali pododpora lahko obrodí dobre sadove.

Da bi se kolektivno pojasnil pomen te uredbe, je treba izkoristiti vse oblike agitacijsko propagandnega dela v sindikalnih sindikalne organizacije n. pr. dolejš niso dovolj pojasnile, kaj bo dobil delavec z izvajanjem nove uredbe. Zato se tudi dogaja, da posamezniki mislijo, da bodo ponekod delavci z novimi predpisi materialno prizadeti. Razumljivo je, da to ne drži. Delavski razred bo s tem v celoti zelo veliko pridobil. Nšetsto je primerov, da so posamezniki po nazivih in plači izenačeni z delavci, ki imajo nižjo strokovno kvalifikacijo. Vsi ti bodo z novo razvrstitvijo dobili višji naziv, na podlagi tega pa bodo tudi bolj nagrajeni. Toda ne samo to. Z izvajanjem teh predpisov bo zrastle tudi ugled kvalificiranega delavca. Znano je, da bodo delavci z najvišjimi strokovnimi kvalifikacijami dosegli položaj, ki odgovarja nazivu inženirja specialista. V kolikor pa bo ta ali oni delavec tudi materialno prizadet, pa bo to samo dokaz, da je bila s tem popravljena prejšnja napaka. Le tisti, ki so po prejšnjih predpisih bili nepravilno razvrščeni v višjo plačilno skupino kakor so to zaslužili, bodo s temeljito analizo pri izvajanju te uredbe verjetno dobili nižjo plačo in to zato, ker tako tudi zaslužijo. Takih primerov pa pri nas ne bo veliko.

Vse to morajo sindikalne organizacije pojasnjevati delovnim ljudem, ker bodo le na ta način uvideli, kako velikega pomena je za nje prevredba v nazive. Sindikalne organizacije naj zlasti pojasnjujejo delovnim ljudem, da ta ukrep pomeni tudi udarec proti vsem težnjam uravnalovke, oziroma izenačevanju pri plačah. Naša Partija se drži načela, da naj bo vsak človek nagrajen po svojem delu. Še pred nekaj dnevi je bilo v pismu, ki ga je poslal vsem partijskim organizacijam naš CK, izrecno poudarjeno, da je treba pobijati anarhistična pojmovanja izenačevanja ljudi. Zato bo izvajanje te nove uredbe pomenilo še en korak naprej v poglabljanju socialističnih načel pri nagrajevanju delavcev.

Sindikalne organizacije pa imajo še tudi razne druge dolžnosti. Nedvomno se bo dogajalo, da bodo posamezne komisije pri prevodbi delavcev delale napake. Prav v tem naj sindikati pokažejo vso skrb za ljudi. Sindikalne podružnice morajo reagirati na vsak primer nepravilnega razvrščanja in omejevanja pravic delavcev. Da bi komisije lahko uspešno izvršile to svojo nalogo, je treba, da bodo njihovi člani etalni in da se ne menjavajo. Tó bo v vsakem primeru omogočilo

boljše in bolj strokovno delo komisij, pa tudi večjo odgovornost članov.

Da bi delavec dobil odgovarjajoči naziv pa je potreba, da svojo strokovnost dokaže z dokumenti. To bo pri marsikomu morda težko. Nekateri so izgubili svoje dokumente med vojno in je zato treba, da od ljudskega odbora zahtevajo prepis dokumentov. Gotovo je, da se številni delavci ne bodo znali v pravilni obliki in na pravilen način pisмено obrniti do svojega ljudskega odbora, niti ne bodo vedeli, kaj naj zahtevajo in kaj jim je potrebno za prevredbo v nazive. Nekateri ljudski odbori namreč vračajo prošnje, če v njih manjka ta ali ona podrobnost. Dolžnost sindikalnih organizacij je zato, da v takih primerih tem ljudem pomagajo. Dobro bi bilo, če bi se organiziralo prostovoljno delo posameznih uslužbencev, ki bi po končanem svojem delovnem času pomagali delavcem pri pisanju prošnji za izstavitve dokumentov itd. Delavca je treba pozvati, da se za vse, kar jim je nejasno, obračajo za pojasnila in pomoč do sindikalnih funkcionarjev. Prav tako pa se naj višji sindikalni forumi ne prestopajo zanimajo, kako poteka izvajanje te uredbe. Koristno bi bilo, če upravni odbori sindikalnih podružnic skupno z delavskimi sveti in direktorjem podjetja od časa do časa, na primer vsakih 7 dni, analizirajo delo komisij in pomagajo, da se odpravijo morebitne napake. Sindikalne organizacije se naj zanimajo tudi za morebitne pritožbe posameznih delavcev in naj posredujejo, da se izda pravilna in pravična rešitev. V kolikor pa je še kaj nejasno tudi eamim funkcionarjem pa se naj obračajo do organov dela, ali do višjih sindikalnih forumov oziroma do uredništev časopisov, ki so uvedla posebne rubrike o teh vprašanjih.

Naloge sindikatov pri izvajanju te uredbe so torej velike. Od njih bo v mnogem odvisno, ali bodo ljudje naših tovarn in rudnikov dobili tisto mesto, ki jim pripada v veliki borbi za zgraditev socializma.

Tekmovanje pred 10. obletnico OF

Naj ne bo kolektiva, ki se ne bi vključil v tekmovanje

Tekmovanje v počastitev 10. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije postaja iz dneva v dan vse bolj mogočno. Velike množice slovenskih delovnih ljudi iz mesta in vasi so se z navdušenjem vključile v to tekmovanje, da bi s tem ponovno manifestirale svojo nerazrušljivo enotnost v okviru Osvobodilne fronte Slovenije, ki je vodila naše delovne ljudi od prvega dne svojega obstoja skozi zmagovito revolucionarno pot borbe za svobodo in blaginjo slovenskega ljudstva.

Posebno velik odziv je našlo to tekmovanje v vrstah našega delavskega razreda. Že po nepopolnih podatkih se je doslej vključilo v tekmovanje OF 429 sindikalnih podružnic iz podjetij in ustanov. Številni kolektivi so sprejeli velike in pomembne tekmovalne obveznosti, s čimer se bo borba za boljše kolektiv v tem tekmovanju še posebno zaostrela, kajti noben delovni kolektiv ne bo hotel biti v tekmovanju OF med zadnjimi.

Komisija za tekmovanje OF pri GO ZSS je data navodila vsem tekmovalnim komisijam pri republiških odborih sindikatov, da vsakomesečno, najkasneje pa do 10. v mesecu, ocenijo najboljše kolektive svoje stroke, in sicer na podlagi prejetih tekmovalnih poročil. Sindikalne podružnice, ki ne bodo pravočasno poslane tekmovalnih poročil, ne bodo ocenjevane. Tudi podružnice, ki se doslej še niso prijavile tekmovalni komisiji pri republiškem odboru svojega sindikata, ne bodo ocenjevane, čeprav so se že s prvim dnom vključile v tekmovanje OF. Zato naj take podružnice pošljejo skupno s tekmovalnim poročilom za pretekli mesec tudi tekmovalni program in obveznosti, sprejete na množičnem sestanku svojega kolektiva, ker bodo le tako lahko prišle v poštev pri ocenjevanju tekmovalnih uspehov.

Republiški odbori bodo vsak mesec predlagali po en najboljši kolektiv, ki je dosegel največje tekmovalne

uspehe, v oceno komisiji za tekmovanje OF pri GO ZSS, ki bo izmed teh ocenila tri najboljše in jih predlagala IOOF za podelitev prehodne tekmovalne zastave. Istočasno bodo predlagani IOOF vsi najboljši kolektivi, ki so si v okviru svojega sindikata (stroke) priborili prvo mesto za podelitev mesečnega prehodnega priznanja v obliki diplome, ki se vsak mesec podeljuje zmagovalcu med kolektivi posameznih strok odnosno sindikatov.

Da bodo naše proizvodne brigade prejele zaslužen priznanje za to tekmovanje, razpisuje GO ZSS tri prehodne zastave, ki se podeljujejo vsake tri mesece brigadam, katere bodo dosegle v tem obdobju največje tekmovalne uspehe, ne glede na stroko, Republiški odbori pa bodo dali priznanja najboljši brigadi v območju svojega sindikata za dosežene tekmovalne uspehe v istem obdobju.

Prehoda tekmovalna priznanja v obliki diplom se bodo mesečno podeljevala tudi najboljšemu kolektivu na področju posameznih okrajnih odnosno krajevnih svetov sindikatov. Kjer pa obstajajo okrajni, mestni, krajevni ali področni odbori sindikatov, pa se bo podeljevalo prehodno tekmovalno priznanje mesečno tudi najboljšemu kolektivu v njihovem območju. Ta priznanja podeljuje na predlog imenovanih sindikalnih forumov komisija za tekmovanje OF pri OOOF ali pri MOOF. Zato je treba pri vseh teh sindikalnih forumih osnovati komisije za tekmovanje OF, ki bodo delo usmerjale, vodile evidenco in se povezovale s frontnimi tekmovalnimi komisijami. Le pod takim načrtnim vodstvom bo dalo to tekmovanje rezultate, ki bodo mogočen prispevek k čimprejšnji zgraditvi socializma v naši domovini.

Ponovno epozarjamo sindikalne podružnice, da pravočasno pošljejo tekmovalna poročila, s čimer bodo olajšale delo tekmovalnih komisij, sebi pa omogočile uvrstitev med najboljše kolektive v tekmovanju OF.

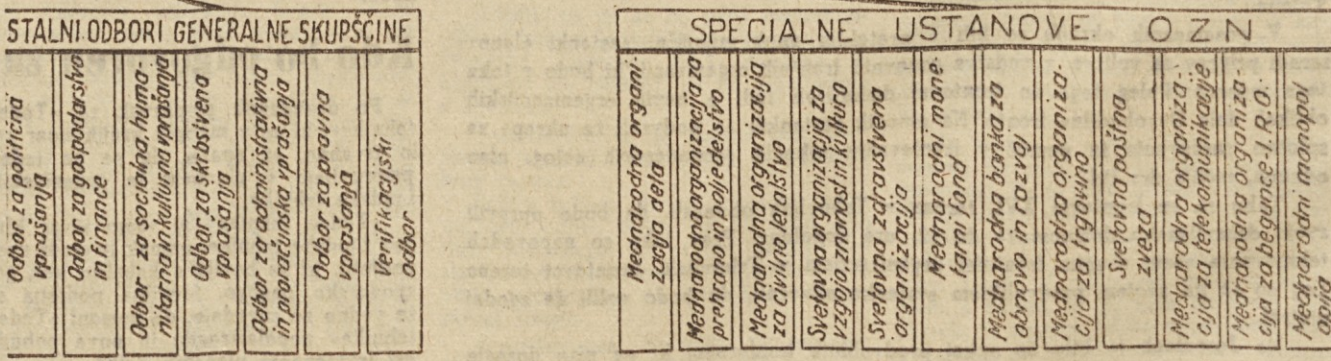
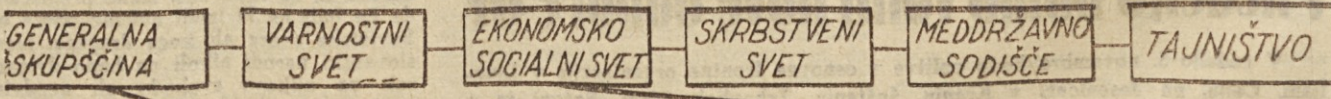
Indija se zavzema za miroljubno rešitev tibetskega vprašanja

Teden dni je od tega, odkar je štab druge kitajske armade izdal svojim četam ukaz naj osvobode Tibet, Tibet je del kitajske celine in je tudi več stoletja priznaval kitajsko suverenost. Leta 1911 je Tibet proglasil svojo neodvisnost, vendar tega njegovega sklepa Kitajska ni nikoli priznala. V letošnjem novoletnem razglasu norečeno četam kitajske ljudske vojske, naj čimprej osvobodijo Tibet izpod fevdalno imperialističnega jarma. Indijska vlada je bila glavni zagovornik mirne rešitve tega decela kitajskega tibetskega vprašanja. Indija ima namreč 3000 km skupne meje s Tibetom ter ima v Lasi tibetska prestolnica tudi svoje diplomatske predstavništvo. Kljub temu, da Indija ni nikdar nasprotovala temu, da Tibet spada h Kitajski, se je vendar zavzemala za to, da se vprašanje Tibeta reši na miroljuben način. Zadnje dni je bila v New Delhiju tibetska delegacija, ki je v tej smeri vodila tudi pogajanja z indijsko vlado. Prejšnji teden, ko je tibetska delegacija odpotovala iz New Delhija v Peking je izgedalo, da je bila indijska želja za miroljubno rešitev Tibeta ugodno sprejeta tudi v Pekingu. Zato je bilo v indijskih krožih zadržanje tem večje, ko so kitajske čete vdrle v Tibet. Indijska vlada se je takoj sestala na izredno sejo, ter je poslala kitajski vladi noto, v kateri izraža svoje zadržanje in obžalovanje nad tem korakom kitajskih oblasti. V zahodnih krožih se je v zvezi s tem govorilo, da se Indija zaradi zadnjih dogodkov ne bo več tako energično zavzemala za sprejem LR Kitajske v OZN, vendar ni verjetno, da bi Indija spremenila

svoje stališče o vprašanju kitajskega predstavnitva v OZN. V odgovoru na indijsko noto je kitajska vlada izjavila, da se o usodi Tibeta sicer lahko razgovarja z tibetansko delegacijo, vendar je to vprašanje izključno notranja stvar Kitajske, ki ne bo dovolila nobenezmešavanja. V noti je nadalje noudarjeno, da je bila kitajska vlada prisiljena poslati svoje čete v Tibet, ker so skušale nekatere tuje sile prejudicirati položaj Tibeta. Indijska vlada je takoj po prejemu kitajskega odgovora za svojo prvo noto poslala kitajski vladi drugo noto, v kateri znova ponavlja svoje stališče v tem vprašanju in izraža razočaranje zaradi odgovora kitajske vlade in sodi, da je treba vprašanje Tibeta rešiti na miroljuben način in upoštevati tibetsko avtonomijo. Medtem pa prihajajo s fronte različne in nasprotne sile v isti v dvoru kitajskih čet v Tibet. Nekatera poročila trdijo, da so Kitajci zasedli nekatere predel Tibeta in so oddaljeni še 300 km od Lase. Vsekakor nam bodo bližnji dogodki pokazali, ali se bo tibetsko vprašanje rešilo s silo ali na miren način, kakor želi indijska vlada. Druge države dosedaj še niso izrazile svojega stališča o tibetskem vprašanju. Angleška vlada se je omejila zljoli na izjavo, da podpira indijsko noto. Indonezija pa izjavlja, da je ona proti vsakemu vojaškemu nastopu in da zato podpira miroljubno rešitev vprašanja Tibeta. V New Delhiju so prav tako demantirali vesti, češ, da je tibetanska vlada zaprosila indijsko vlado, naj predloži vprašanje Tibeta v rešitev OZN.

Kakšen je notranji sestav

Organizacija Združenih narodov je širok mednarodni organ, ki jo predstavljajo Generalna skupščina, Varnostni svet, Ekonomsko-socialni svet, Skrbstveni svet, Meddržavno sodišče in Tajništvo. Generalna skupščina je edini organ, v katerem sodelujejo vse države članice OZN, dočim se v vseh ostalih glavnih organih izvolijo predstavniki različnih držav, da skupščine so: odbor za politična vprašanja, odbor za gospodarstvo in finance, odbor za socialna, humanitarna in kulturna vprašanja, odbor za skrbstvena vprašanja, odbor za administrativna in proračunska vprašanja, odbor za pravna vprašanja in verifikacijski odbor.

bl se na ta način ustvarili številno čim manjši forumi, ki lahko zato uspešno in hitro delajo. Funkcije in pooblastila Generalne skupščine lahko razdelimo takole: 1. borba za svetovni mir in mednarodno varnost; 2. razvijanje mednarodnega gospodarskega sodelovanja; 3. izvajanje mednarodnega skrbstvenega programa. Reševanje nalog, ki jih postavi pred Generalno skupščino trenutni mednarodni politični položaj, Generalna skupščina izroča posameznim odborom, ki pa nimajo izvršilne oblasti in so neposredno podrejeni Generalni skupščini. Stalni odbori Generalne roč Generalna skupščina in spadajo v njihovo pristojnost, pripravijo pa tudi osnutke priporočil in resolucij, ki jih dostavljajo Generalni skupščini v odobritev. Vsaka država OZN ima pravico sodelovati in biti izvoljena v kateri koli organ OZN. Vendar so to pomeni in ožji organi, da se sodelovala v vseh odborih in pododborih. Vendar so delegacije porazdeljene tako, da lahko en del teh sodeluje pri razpravah v Generalni skupščini, drugi del pa lahko istočasno sodeluje v razpravah posameznih važnejših odborov. Poleg prej omenjenih odborov pa obstoji še cela vrsta pododborov, ki se ustanovljajo po potrebi ob vsakem zasedanju. Ustanovna listina OZN daleč namreč Varnostnemu svetu tako široka pooblastila zato, da bi v primeru nevarnosti lahko hitro in učinkovito sprejel potrebne ukrepe, kar Generalni skupščini ne bi bilo mogoče zaradi njenega velikega aparata. Na sedanjem zasedanju OZN so del te izvršne oblasti prenesli neposredno na Generalno skupščino, ker bi v Varnostnem svetu akcijo za ohranitev miru lahko paralizirala katera koli velesila s svojim vetom, kar pa v Generalni skupščini ni mogoče. Dolžnosti in pravice držav članic OZN v pogledu socialno-ekonomskega sodelovanja spadajo v pristojnost Generalne skupščine, v kateri se vsa ta vprašanja obravnavajo načelno, dočim za konkretno reševanje istih

Ali se bodo vlaki lahko avtomatično ustavljali pred signali?

Večje ali manjše nesreče spremljajo železnico od prvega dne, ko je stekla. S povečanjem gostote vlakovnega prometa in zvišanjem brzine vlakov pa raste tudi odstotek nezgod. Železnici se zapajo v prevoz milijoni potnikov in milijarde ton blaga. Prevoz naj bi se izvršil varno in hitro. Mnogo se je že storilo za povečanje varnosti prometa, zato potnik, ki danes sede v vlak, niti ne pomisli več na kakšno nesrečo. Znano je, da so železniki predpisani pisani s krvjo, se pravi, da so prav nesreče dale pobudo za njihovo izpopolnitev. Velik korak k povečanju varnosti prometa nam je dala mehanizacija varnostnih naprav, ki pa tudi še ni popolna. Varnost je še vedno v pretežni večini odvisna od čuječnosti in spretnosti osebja, ki mora biti zdravstveno in strokovno sposobno za to odgovorno službo. Pri železnici so vpeljani periodični zdravstveni pregledi uslužbencev izvršne službe. Posebno natančno se pregleda ostrina vida in sluha ter razpoznavanje barv, kar se ugotavlja s pomočjo kompliciranih barvnih tabel. Ti uslužbenci se morajo redno tedensko udeleževati tudi pouka iz predpisov in dokazati svoje teoretično znanje pri periodičnih izpitih.

Kljub vsem tem ukrepom pride vendar še do nesreč, posebno v primerih, kadar je čuječnost osebja kakorkoli zmanjšana ali pa je vidljivost signalov ovirana. Počete nesreče se dogajajo pri prevozu signalov »stojs« zaradi goste megle, pa tudi zaradi preutrujenosti osebja. Ta dejstva obremenjujejo predvsem strojevodje, ki je prvenstveno dolžan opazovati signale, ker upravlja zavoro.

Da bi se strojevodji pri tem nudila pomoč, so se tehničarji že zelo zgodaj začeli ukvarjati z napravo, ki bi kakorkoli opozorila strojevodjo, kadar bi bil uvozni signal v legi »stojs«, se pravi, kadar bi bil uvoz v postajo prepovedan. Že leta 1901 je avstrijsko žel. ministrstvo sklicalo široko konferenco strokovnjakov, ki naj bi rešili to vprašanje. Na lokomotivi naj bi se montirala naprava, ki naj bi z vidnimi ali slušnimi znaki opozorila strojevodjo, da se približuje stalnemu signalu. Strokovnjaki so po temeljiti razpravi prišli do zaključka, da bi bila taka naprava vsekakor potrebna, ker bi znatno prispevala k povečanju varnosti prometa. Predpisali so tudi določene tehnične pogoje. Posledica tega je bila, da so po večjih železniških nesrečah razni avtorji ministrstvo direktno preplavljali z različnimi iznajdbami, ki naj bi preprečile prevoz signalov. Večina teh predlogov pa je bila praktično neuporabna.

S tem problemom se ukvarjale tudi druge železniške uprave. Prvi taki poizkusi so bili izvršeni v l. 1872—1880 na francoski severni železnici po inženirjih Lartigue in Forest. Pozneje so se slične naprave preizkušale še na pruskih, belgijskih, angleških in ameriških železnicah z večjim ali manjšim uspehom. Obneslo se je med drugim naprave sistema Siemens-Halske in C. Stahmer. Nekatere države so te naprave uvedle v prakso in jih imajo v uporabi še sedaj kot n. pr. nemške drž. železnice.

Naprave so čisto mehanske ali pa električne. Pri mehanskih napravah oplazi lokomotiva ob nastavek, ki je nameščen na določeno razdaljo pred signalom ali pa na signalu samem. S tem se sproži mehanizem na stroju, ki deluje na parno piščalko, ali pa hkrati tudi na zavoro. Pri električnih napravah se v večini primerov sproži mehanizem na stroju s pomočjo drenažnega kontakta (ščetka, valj ali klin) ali pa s pomočjo magnetne indukcije. Vse te naprave se dajo z malenkostno spopolnitvijo priključiti tudi na avtomatsko brzozavoro, tako da se vlak avtomatično ustavi, kadar je

uvozni signal v legi »stojs«. Jasno je, da so železnice na tem načinu rešitve problema bolj zainteresirane, kakor pa samo na elišnih znanih za opozorilo strojevodje. Na nemških železnicah so v uporabi mehanske in magnetne naprave za priskočno ustavitve vlakov na vseh važnejših glavnih progah z gostim potniškim prometom in številnimi brzovlaki, kjer si sledijo vlaki v kratkih časovnih presledkih.

V novejšem času se počenja vplivati na zavoro s pomočjo fotocelice, ki je

Simončič Viktor

nameščena na lokomotivi. Na fotocelico pade od zaprtega uvoznega signala svetlobni žarek, ki se spremeni v električni tok in s primernimi ojačevalci ojači, da lahko sproži zavoro in ustavi vlak. Ta naprava je v uporabi pri nekaterih železnicah.

Delovni kolektiv »Iskre« v Kranju tekmuje v počastitev 10. obletnice OF

Kakor v vseh delovnih kolektivih, tako je tudi v tovarni »Iskre« živahno in razgibano. Delavci so sprejeli številne obveznosti za novo šestmesečno tekmovanje. Prva in najvažnejša točka tega tekmovanja je predčasna izpolnitev letne planske naloge. Ker pa imajo težave zaradi pomanjkanja potrebnega materiala, so obljubili, da bodo storili vse kar je v njihovi moči, da bo plan pravočasno izpolnjen. V zvezi s tem so organizirali štednjak materiala in tudi izboljšanje kakovosti posameznih izdelkov bodo posvečali vso skrb in pozornost.

Brez predpisanih dokumentov bolnišnice ne bodo sprejemale bolnikov

Se vedno se mnogi odpravljajo v bolnišnico, ne da bi s seboj imeli potrebne dokumente (nasplošno ustanova ali zdravnik, ki jih pošilja v zavod na zdravljenje, ali pa vsaj potrdilo, ki jih upravičuje do brezplačne bolniške oskrbe: potrdilo o delovni ali zaposlitveni, če gre za socialnega zavarovanca, potrdilo o invalidnosti, rojstni list za otroke do 3. leta, študentje o morebitni študentski oziroma potrdilo, da so v internatu, člani obdelovalnih združenj, da so člani KOZ, potrdilo KLO o nepremožnosti itd.).

Tako je upravno osebje brez potrebe obremenjeno s tem delom, ko mora pristojnim ustanovam samo pisati po ta potrdila. Da ne bo nepotrebnih stroškov in neželjive oporabljanja, da bodo bolnišnice v prihodnje primorane odklanjati vse bolnike, če ne bodo imeli s seboj predpisanih dokumentov. Izvzeti so le resnično nujni primeri, ki so potrebni takojšnje oskrbe v zavodu.

Ministrstvo za ljudsko zdravstvo LRS.

lezniških upravah tujih držav. Delali so se tudi poizkusi z brezčičnim vplivom na lokomotivo oziroma na zavoro, vendar doslej še niso dali pozitivnega rezultata.

Pojavlja pa se na drugi strani vprašanje, če ta naprava morda ne bi vplivala negativno na čuječnost strojevodje, ki bi se le preveč zanašal nanjo in v svoji čuječnosti popustil. To bo pokazala šele daljša praksa.

V Jugoslaviji se do nedavna ni nihče bavil s tako napravo. Prvi je začel s poizkusi tov. Simončič Viktor, industrijski obratovodja v elektrarni Senovo pri Rajhenburgu.

Že v letu 1948 je predložil Direkciji za železnice v Ljubljani idejni načrt za električno napravo, ki bi avtomatično sprožila brzozavoro in ustavila vlak, kadar bi bil uvoz v postajo prepovedan. Izvršenih je bilo več poskusov, ki so pa le delno uspeli. Avtor se je zato odločil, da izdelava napravo, ki sproži električni zvonec in prižge rdečo žarnico na stroju, kadar vozi vlak mimo prednjega signala v legi »oprežno«. S tem je strojevodja opozorjen, da je glavni, se pravi uvozni signal v legi »stojs« in ve pravočasno ukreniti vse potrebno za ustavitve vlaka. Poizkusi, ki jih je izvršila komisija letos na Pionirski prog v Rožni dolini, so popolnoma uspeli. Naprava deluje brezhibno pri vsaki brzini tako pri vožnji naprej, kakor nazaj. Prednost te naprave je v tem, da jo je mogoče izdelati iz domačega materiala po zelo nizki ceni, saj ne stane niti 4000 din. Naprava je predložena Zvezni upravi za iznajditelstvo v odločitev.

Ta poizkus, če bo osvojen, je vsekakor važen doprinos k povečanju varnosti prometa. Bilo bi pa priporočljivo, naj bi avtor svojo napravo izpopolnil tako, da bi delovala direktno na zavoro, s čimer bi se varnost prometa še znatno dvignila.

Kakor smo zvedeli, ima avtor v študiju še več naprav, ki naj bi preprečile železniške nesreče, kakor trčenja vlakov, navoze in podobno.

R. S.

Poleg nalog, ki so neposredno v zvezi s proizvodnjo pa niso pozabili tudi na prostovoljno delo. Izvedli so prvo delovno akcijo in poskrbeli za dovoz drv, ki jih bodo potrebovali člani njihovega kolektiva za zimo. S prostovoljnim delom bodo nudili pomoč tudi frontovcem v okoliških vaseh, jim priredili razna poudarna predavanja in kulturnoprosvetne prireditve.

Za čimvečje uspehe v novem tekmovanju bodo poskrbeli tudi njihovi številni udarniki in odlikovanci. To velja prav posebno za oddelek orodjarne, kjer dela 12 članska Martinjakova brigada, ki spada med najboljše delovne brigade v podjetju, saj dnevne planske naloge izpolnjuje od 120—230%. V brigadi dela vrsta odličnih delavcev, med katerimi je 14 kratni udarnik Franjo Martinjak, ki je hkrati tudi vodja brigade. Martinjak spada med delavce, ki s svojo odlično delovno disciplino služijo za zgled vsem ostalim delavcem. Kot mlad fant se je izučil kovaškega poklica. Po prihodu v tovarno, pa se je lotil dela na okroglem brusilnem stroju, ki od posameznika zahteva precejšnje spretnosti. S svojimi natančno izdelanimi proizvodi pa dokazuje, da je postal že pravi mojster svojega dela.

Tudi v brigadi, kjer dela večkratni udarnik Benedik Evgen so na posvetu sprejeli obveznost za šestmesečno tekmovanje ter sklenili, da bodo skrbeli za preseganje dnevnih planskih nalog in norm, poleg tega pa bodo še izboljševali kakovost svojih izdelkov.

Pred novo sezono Mestnega gledališča v Celju

Mestno gledališče v Celju ki bo v sezoni 1950/51 delovalo prvič kot polklicno gledališče, se mora že v začetku boriti z nekaterimi pretežimi problemi.

Ob koncu prve petletke moramo ugotoviti ne samo žalostno, temveč tudi za Celje sramotno dejstvo, da v Celju še nimamo lastnega gledališkega prostora. Biše celjsko gledališče je deloma okupator porušil, deloma pa začel s prezidavo in ureditvijo prostorov po svojem okusu. Dosedaj so se morale vršiti vse predstave v dvorani kina »Metropol« in se bodo tudi še v bodoče. Kljub slovesnim objubam merodajnih faktorjev, da bo gledališko poslopje do začetka letošnje sezone gotovo, pravi hram celjske Talije razpada v sramoto usih.

Letos spomladi je bila razpisana javna komisija za polklicne igralce v Mestno gledališče v Celju. Od 35 prijavljenih jih je komisija spoznala za sposobne le 12. Vsi ti igralci pa morajo še komatati 3 mesečni gledališki tečaj v Ljubljani, na kar bodo šele sprejeti kot polklicni člani celjskega gledališča. Razen teh razpola celjsko mestno gledališče še z nekaj igralci, ki sodelujejo pri gledališču, a pred začetkom sezone bodo morali dobiti vsaj 8 igralcev iz akademije za igralsko umetnost.

Iz tega je razvidno, da v Celju pred marcem na kako predstavo gledališča ne moremo misliti, razen če bodo gosponi Ljubljanci ali Mariborčani in če bodo kakšne predstave izven repertoarja gledališča.

Kljub temu pa je treba že sedaj misliti in storiti vse, da bo otvoritvena predstava prve sezone Mestnega gledališča v Celju tako po izbiri dela kakor po izvedbi taka, da bo upravičila ta naziv.

Če bo šlo vse tako, kakor si je uprava gledališča zamislila, bi bila v tej sezoni uprizarjena največ tri dramska dela. Mestno gledališče ima v načrtu, da bo od letošnje sezone naprej v razdobju petih bodočih sezon, prikazalo z uprizarjanjem izvornih slovenskih orodskih del zgodovinski razvoj slovenske dramske literature od njezega začetka do današnjih dni. Tako bi gledališče v tej gledališki petletki uprizarilo skupaj deset slovenskih dramskih del. S tem hočejo dokazati, da imamo

tudi Slovenci svojo dramsko književnost, ki se je ni treba sramovati; našim ljudskim odrom pa nuditi repertoar domače literature, ki ga vsi težko pogrešajo. S tem bo Mestno gledališče v Celju izpolnilo veliko kulturno delo za ljudskoprosvetno vzgojo našega podeželskega ljudstva.

Za sezono 1950/51 so bila v repertoarju predlagana sledeča dela: Shakespear »Othelo«, Sofoklej »Kralj Etipusa«, Calderon »Sodnik Zalamejski«, Schiller »Razbojnik«, Ostrooski »Nevilha«, Zweig »Siromakovo jagnje«, Moliere »Zlahtni meščan«, Kreft »Velika puntarija« Pucova »Operacija«, Milčinski »Volkašine«. V lastni dramizaciji pa bodo dali Jurčič-Kernikone »Rokovnjače«. Od predlaganih del bodo izbrali samo tri, ker zaradi večmesečnega tečaja igralcev ne bo mogoče naštvirati več del. (Dosedaj se še niso odločili, katera dela bodo uprizarili).

V okviru Mestnega gledališča v Celju bodo ustanovili »dramski studio«, v katerem bi v teku sezone naštvirali dvojje dramskih del, izven repertoarnega načrta v specialne študijske namene. V ta dramski studio bodo v prvi vrsti pritegnili talentirane amaterje, ki bodo lahko ob enem tudi konornari igralci Mestnega gledališča. Vsekakor pa bo ta studio nekaka šola za bodoče polklicne igralce.

Še eno vprašanje bo morala uprava celjskega gledališča pravilno rešiti, če bo hotela nemoteno in res koristno delovati v prid širokih delovnih množic. Kljub temu, da je bil za lansko sezono razpisan abonma, obisk predstavnih bil zadovoljivo. Pokazale so se tudi slabe strani tega abonmaja. V začetku sezone je bilo precej abonmentov, profi koncu pa so mnogi odpovedali. Nerazumevanje in slabo skrb za kulturnoprosvetno delo so pokazale pri tem sindikalne podružnice, ki niso znale zainteresirati svojega članstva za predstave.

Vse te našteje težave otrajajo nemoteno delovanje bodočega polklicnega gledališča v Celju. Zato bo treba še veliko dela in pomoči posebno s strani sindikalnih podružnic in tudi drugih množičnih organizacij. Odgovorni forumi pa bodo morali izvršiti svoje objube in dograditi poslopje nekdanjega celjskega gledališča. S. D.

Ali je takšna razdelitev radijskih aparatov pravilna

Septembra je radiodifuzna služba v Ljubljani dodala LIP in GLIM na podlaci podatkov Generalne direktije lesne industrije (oddelek za preskrbo) 64 radijskih aparatov. Za sama razdelitev po oddelek za preskrbo (podpisal je tov. Deu) priča o nepravilnem razdeljevanju, ker imajo GLIM (sedaj reformirani) po več poslovalnicah — v teh poslovalnicah pa po 2—5 uslužbencev. Ne vemo sleer ali so bili ti aparati namenjeni poslovalnicam ali poslovovalcem teh poslovalnic. Delstvo je, ko so funkcionarji Republiškega odbora sindikata lesnih na terenu zadevo razskoval, da je n. p. GLIM Maribor prejel po razdelilniku kar 10 aparatov.

Nismo proti temu, da v trgovski mreži ne sme nihče dobiti aparata, ne strinjamo pa se s tem, da so se ti aparati delili vsem, ne glede ali je zaslužen ali ne, ko je vendar samo po sebi razumljivo, da ti aparati, če so bili razdeljeni poslovalnicam, niso v dovolni meri izkoriščeni, ker so bili namenjeni za menze, sindikalne dvorane, kofičke, pisarne na obratih, manipulacijah, v kolikor bi pa ostali, pa najbolj zaslužnim delavcem. Ti he, roji dela — izvrševalci petletke — večkratni

udarniki so imeli pri tov. Deu in tov. Feven — kaže, zadnjo vrednost.

Republiški odbor sindikata lesnih je imel lepo število prošen od podružnic, o čemer je bil seznanjen tudi tov. Deu, vendar je raje sestavil razdelilnik po svoje, — češ kaj to briga sindikat. Istega mnenja je bila tudi tov. Zanda na oddelek za preskrbo pri Generalni direktiji.

Pravilno pa je te aparate razdeliti LIP — Bled, ko je tri aparate dal kot nagrado trem najzaslužnejšim delavcem — herojem dela — ob podetili pobvalne diplome podjetju. Takšna navodila imajo vsi direktorji LIP. Republiški odbor zahteva, da se vsi aparati, katere so GLIM že razdelili med svoje uslužbence, vrnejo LIP-om, da jih ti razdelijo po navodilih zadnje konference, saj imamo v gospodarstvu in lesni industriji čca 120 izvršilcev petletke in celo vrsto udarnikov, katerim aparati pripadajo v prvi vrsti, če so na razpolago.

To opozorilo je namenjeno sindikalnim podružnicam in OLO, kot navodilo in opozorilo, da podružnice vodijo evidenco nad pravnimi razdeljevanjem aparatov. Gabrovšek.

100 novih udarnikov v senovskem rudniku

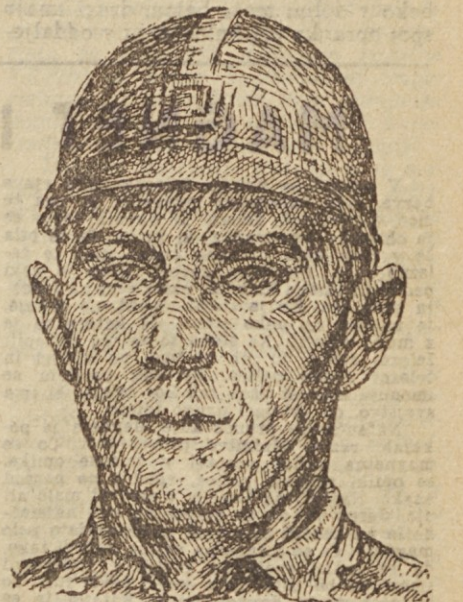
V senovskem rudniku rjavega premoega se morajo za pravočasno izpolnjevanje plana trdo boriti. Kljub težavam, ki se v veliki meri odražajo v slabi delovni disciplini nekaterih delavcev, je rudnik v septembru dosegel plan s 104,44%. Rudniški učinek dela na rudarja pa so dosegli e 113,9%. To je doslej največja storilnost rudnika. Če so nekateri delavci ostajali ob raznih kmečkih delih doma, so morali toliko več doprinesiti rudarji, ki stalno in marljivo delajo.

Veakega teh požrtvovalnih rudarjev ni mogoče opisati in bi se zato ustavili vsaj pri najboljših. Največkrat je bil to sedaj udarnik Kozinc Karel, kopač, ki je bil pred kratkim proglašen za udarnika že štirinajstič. Seveda je član delavskega sveta. Da veliko in težko dela, je resnica, življenje pa mu prinaša tudi radosti, ki jih prej ni poznal. Na dopust ga je sindikalna podružnica napotila skupaj z družino v avionom v Ohrid. Stanuje v novi delavski koloniji. Ko pride zbit od dela domov, rad posepi v svoji svetli kuhinji, kjer cveto na oknih rdeče rože v lončkih. Rad se pomudi tudi na balkonu, da prebije uro počitka s pogledom na rudarsko kolonijo in na šumljajoči potok pred hišo. Takih prijetnih stanovanj je še v Ljubljani malo. Kakor je šel Kozinc v Ohrid, pa na neko potovanje ni šel rad. V Zenico. V Zenico je moral namreč nesti v začetku septembra zvezno prehodno zastavo. Rudarji v Zenici so se ga zelo razveselili in ga tudi pogostili, čeprav jim je dejal, da meni kmalu spet priti po zastavo.

Takih, kot je Kozinc, je še več. Med njimi so Tone Zupančič, 14kratni udarnik, 13kratni udarnik Novak Lojze, Adovnik Miha, Kopolina Franc, Nuč Ivan, Poznič Jože, Sotošek Ivan in še vrsta drugih, saj je bilo pri zdajnjem proglašenju imenovanih nad 100 rudarjev za udarnike.

Delavski svet v Senovem, ki šteje 53 članov, ima med izvoljenimi delavci izključno udarnike. 13. septembra so imeli že tretjo sejo, kjer so razpravljali o problemih proizvodnje. Opozorili so, da nekateri rudarji vozičke premalo polnijo in s tem povzročajo težave pri računanju, tehtanju in povečujejo potrošnjo električne energije. Razgovorjali so se tudi o tem, zakaj se porabi ponekod preveč lesa. Les, ki prihaja v jama, ni vedno prave dolžine in ga morajo zato žagati. Odžaganih koncev pa ni mogoče nikjer uporabiti. Ugotovili so, da slabši oddelki v rudniku ob manjših storitvah potrošijo

več razstreliva kot dobri. Zato bodo stremeli za tem, da odpravijo te pomanjkljivosti in da dosežejo množično varčevanje z materiom. Člani delavskega sveta so na zadnji seji izrazili tudi pomislek o odločbi generalne direktije, s katero naj bi bila kar naekrat premeščena dva izvežbana in z rudnikom spoznana tehnika. Delavski svet se zavzema tudi za življenjske pogoje rudarjev, kate-

Kozinc Karel, štirinajstkratni udarnik

re so zaradi onemoglosti po nekaj desetletnem delu v jami morali prenesti na lažja dela. Kolektivno spremljajo probleme podjetja, vendar so si posamezne naloge razdelili. Štirje člani DS tvorijo komisijo za popolno izkoriščanje delovnega časa. Posebno komisijo so formirali za odpovedi in pritožbe ter še eno komisijo za pridobivanje nove delovne sile.

Za počastitev 10. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte so si rudarji v Senovem izbrali večino točke, ki so zvezane z delom v proizvodnji: izpolnitev letnega plana, izboljšanje kakovosti, znižanje polne lastne cene, varčevanje z električnim tokom itd. Pa tudi tekmovanje izven proizvodnje lepo uspeva. Največ so do sedaj dosegli člani sindikalnega kulturnoumetniškega društva »Bahora«.

Organizacije Združenih narodov

obstaja poseben organ — Ekonomsko-socialni svet. Medtem ko so sklepi Ekonomsko-socialnega sveta in vseh drugih organov Organizacije Združenih narodov pravomocni šele, ko jih odobri Generalna skupščina, je Varnostni svet tisti forum OZN, ki lahko svoje sklepe takoj izvaja in šele nato o njih poroča Generalni skupščini. Tudi v korejskem konfliktu je Varnostni svet samostojno vodil intervencijo sil OZN in je o tem poročal Generalni skupščini šele na sedanjem rednem zasedanju, ki se je začelo 19. septembra 1950. leta.

Organizacija Združenih narodov skrbi tudi za ozemlja, ki imajo svoje suverenosti in samouprave, kot so n. pr. bivše italijanske kolonije. V ta namen obstaja poseben Skrbstvenni svet, ki pomaga in svetuje Generalni skupščini pri izvrševanju njenih skrbstvenih nalog.

Generalna skupščina vsaki dve leti voli nove začasne člane Varnostnega sveta (najl je Generalna skupščina izvolila Jugoslavijo za začasnega člana Varnostnega sveta kljub močni informirojevski opoziciji). Generalna skupščina izvoli tudi člane Skrbstvennega sveta in Meddržavnega sodišča. Ona imenuje generalnega tajnika OZN, vendar na priporočilo Varnostnega sveta, vendar na priporočilo sveta ni mogel zrediti, kdo naj bi bil novi generalni sekretar OZN — letos namreč po teče mandat Tryve Lieu — je to vprašanje predal v rešitev Generalni skupščini. Vse kaže, da bo kljub negativnemu stališču Sovjetske zveze in njenih satelitov podaljšal mandat Tryve Lieu, za kar se zavzema večina delegatov.

Generalna skupščina sprejema tudi nove člane Organizacije združenih narodov. Vendar je v tem vprašanju vezana na priporočilo Varnostnega sveta (prav tu Sovjeti pridno uporabljajo pravico veta, kadar gre za sprejem njenih politik nenaklonjenih držav). Vprašanje predstavnitva nove Kitajske je odvisno torej predvsem od Varnostnega sveta, saj bi z njegovim priporočilom Generalna skupščina lahko to vprašanje rešila na tekočem zasedanju.

Generalna skupščina pa odloča tudi o izključitvi vseh tistih držav, ki bi kakor koli prekršile njevo ustanovno listino in proti katerim bi Varnostni svet povzel kakršne koli politične ali vojaške sankcije. Z ozirom na to, da je Organizacija združenih narodov z Generalno skupščino, Varnostnim svetom, Ekonomsko-socialnim svetom, Skrbstvenim svetom in Tajništvo

kolektivni organ vseh njenih članov, predstavlja Generalna skupščina nedvomno glavni in najvažnejši organ zate, ker so v njej zastopane vse države članice OZN, medtem ko je v ostalih organih OZN zastopano samo po nekaj držav.

Med drugo svetovno vojno in še prej so bili postavljeni temelji nekaterim važnim gospodarskim organizacijam. Ko je stopila v veljavo ustanova lista OZN (24. oktobra 1945), je postala Organizacija združenih narodov nekaj koordinacijski organ, okoli katerega so se zbrale samostojne gospodarske organizacije. Ker bi bilo vse te različne organizacije iz tehničnih razlogov nemogoče povezati v eno samo organizacijo, je bilo ustanovljenih več takih organizacij in sleer za vsako dejavnost posebej. Te organizacije se imenujejo specializirane (strokovne) ustanove. Organizacije združenih narodov, v svojem delu so popolnoma samostojno vezane na Organizacijo združenih narodov, oziroma Ekonomsko-socialni svet.

Ena takšnih specializiranih ustanov OZN je MEDNARODNA ORGANIZACIJA DELA (MOR). Ta organizacija je bila ustanovljena že pred prvo svetovno vojno. Mednarodna organizacija dela nima izvršne oblasti, njen značaj je strogo svetovalec. V njej se samo razpravlja o nekoga problematiki in se vsi sprejeti sklepi priporočajo članicam v odobritev. Jugoslavija ni član te mednarodne organizacije, ker misli, da delavski razred v njej ni v dovoljni meri zastopan.

MEDNARODNA ORGANIZACIJA ZA PREHRANO IN POLJEDELSTVO. Mnoge države so takoj po končani vojni izrazile željo, da se izboljša svetovna prehrana, naravno, v svojem delu so popolnoma samostojno vezane na Organizacijo združenih narodov, oziroma Ekonomsko-socialni svet. Ena takšnih specializiranih ustanov OZN je MEDNARODNA ORGANIZACIJA DELA (MOR). Ta organizacija je bila ustanovljena že pred prvo svetovno vojno. Mednarodna organizacija dela nima izvršne oblasti, njen značaj je strogo svetovalec. V njej se samo razpravlja o nekoga problematiki in se vsi sprejeti sklepi priporočajo članicam v odobritev. Jugoslavija ni član te mednarodne organizacije, ker misli, da delavski razred v njej ni v dovoljni meri zastopan.

Pod okriljem Organizacije združenih narodov je tudi MEDNARODNA ORGANIZACIJA ZA CIVILNO LETALSTVO, ki je bila ustanovljena takoj po prvi svetovni vojni (leta 1919).

SVETOVNA ORGANIZACIJA ZA VZGOJO, ZNANOST IN KULTURO (UNESCO). Želja za medsebojno izmenjavo znanstvenih izkušenj in želja po kulturnem sodelovanju med posameznimi državami, je rodila ustanovitve te organizacije. UNESCO je letos sprejela načrt o kulturnem sodelovanju in medsebojnih izmenjavah umetniških slik, črtevez, vseh vrst filmov, knjig, kiparskih del in drugih kulturnih vrednot, ki bi bili prosti vseh carskih ovir.

SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA (UNICEF). Splošno znano je, da so bile mnoge evropske države skupaj z ameriškim in azijskim na zelo nizki stopnji v pogledu zdravstvenih naprav za zaščito zdravja domačega prebivalstva. Neenakost in nerazvitost zdravstvene službe sta nujno narekovali ustanovitve svetovne zdravstvene organizacije, ki naj poveča mednarodno zdravstveno sodelovanje. Podvelja je vrsto ukrepov, da se prepreči oziroma lokalizirajo tako nevarne in zavratne bolezni kot so: malarija, tuberkuloza, in razne druge bolezni, predvsem otroške, ki letno zahtevajo na tisoče žrtve.

MEDNARODNI MONETARNI FOND IN MEDNARODNA BANKA ZA OBNOVO IN RAZVOJ. Izkušnje, pridobljene med in po vojni, so pokazale, da je treba posvetiti vso skrb povojnemu valutno finančnemu sodelovanju, katerega glavni cilj naj bi bil dajanje finančnih sredstev gospodarsko slabo razvitim državam z namenom, da se lo ti porabilo za nagel in vsestranski dvig zastalnih držav. S temi cilji sta bili osnovani tudi Mednarodni monetarni fond in Mednarodna banka za obnovo in razvoj.

Z Organizacijo združenih narodov je povezano tudi delovanje SVETOVNE POSTNE ZVEZE IN MEDNARODNE ORGANIZACIJE ZA TELEKOMUNIKACIJE. Uklenjeni sta bili dve začasni organizaciji in sleer UNRA in Mednarodna organizacija za pomoč beguncem (ki se sleer statično vodi še do konca leta in je zato v shemi še upoštevana). Nedavno je bila ustanovljena tudi MEDNARODNA ORGANIZACIJA ZA MONOPOL OPJA. Vse te organizacije bi lahko mnogo pomagale k čimprejšnjemu dvigu posameznih držav. Vendar je delovanje mnogim izmed njih oteženo oziroma onemogočeno prav zaradi blažne vojne, ki se odraža tudi v delovanju opisanih specializiranih ustanov Organizacije združenih narodov.

NOVA HIDROCENTRALA

V MEDVODAH bo že drugo leto dajala Ljubljani potrebno električno energijo

Gradnja hidrocentrale v Medvodah je v velikem razmahu. Tam, kjer si je prej Sava utirala pot skozi ozko strugo, je zdaj toliko novih stvar, da se v prvem trenutku ne znajdeš.

14 metrov pod Savo so zgradili temelje nove hidrocentrale. Minerska dela so izvršili naši stari znanci z Mariborskega otoka.

Minerski brigadir Ficko Janez, 7 kratni udarnik je pravkar dokončal razstreljevanje velike skale. Ficko je Prekmurec, doma iz vasi, ki je bila okupirana po Madžarih. Ze 14 let opravlja minerska dela. Ko so ga pozvali h gradnji hidrocentrale v Medvodah, je pripeljal s seboj tudi 6 najboljših minerjev Prekmurcev. Med njimi so tudi trije bratje Djuranči, od katerih je Mijo Djuranec že izvršil

nem kotu vidis delavca, ki se upira na vrtno kladivo.

Tudi najtežja tesarska dela so že opravljena. Najtežja so nedvomno tesarska dela na spirali, ki ima zelo komplicirano konstrukcijo. Pri delih sta se najbolj odlikovala Draksler Peter in Vrhovnik Andrej, ki sta spiralo v zelo kratkem času izdelala po načrtu, solidno in z milimetrsko natančnostjo.

Vso pohvalo zasluži tudi brigadir železokrivske brigade Dvoršak Anton in njegov namestnik Rihter Martin, ki sta postavljena pred najtežjo nalogo — armaturo spirale. Teža dela sta

oblik in načinov za izboljšanje stroja. Iznašel je tudi lovilec za olje pri kompresorju in s tem podjetju prihranil mnogo denarja. Olje je prej kapljalo iz stroja in se brezkoristno iztekalo po tleh. Tudi vsako krpico, ki jo ne potrebuje več pri čiščenju stroja, zbira v posebno posodo in tako pripravlja ovijalke za cevi, da ne bodo v hudi zimji popokale. Za svojo iznajdbo je prejel le skromno nagrado, ne pa še ostalih ugodnosti, do katerih ima kot novator pravico. To velja tudi za ostale racionalizatorje, ki jih ni malo pri gradnji hidrocentrale v Medvodah. Delavski svet bo moral pravilno rešiti tudi to vprašanje. Saj se ves delovni kolektiv od delavca do inženirja trudi da lajša delo in prihrani kolektivu čimveč denarja.

Neumorni in požrtvovalni graditelji bodo v borbi s naravo že prihodnje leto zgradili novo hidrocentrale, ki bo oskrbovala Ljubljano, posebno pa Litostrojo s tako potrebnim tokom.

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE BARV IN LESNIH IZDELKOV V LJUBIJI BO PREUSMERIL PROIZVODNJO

Ko je izšel zakon o upravljanju podjetij in tovarn po delavskih svetih, se je v tovarni barv in lesnih izdelkov v Ljubiji pojavilo nekaj omahljivcev, ki so pod vplivom sovražnih parol hoteli vnesti med delovni kolektive te tovarne nezaupanje do novega zakona. Govorili so, da je tovarna visoko pasivna in da bo moral delovni kolektiv potem, ko bo upravljal tovarno, sam plačati dolgove. Toda ti omahljivci so morali kloniti pred nasprotnimi dejstvi.

Ko je delovni kolektiv tovarne barv in lesnih izdelkov v Ljubiji prevzel upravljanje tovarne, je direktor v izčrpnem poročilu o uspehih in poslovanju jasno dokazal, da je tovarna visoko aktivna. Saj je proizvodnja v zadnjem letu narasla napram letu 1947 za 244%.

Z racionalnim izkoriščanjem strojev in pravilno razporeditvijo delovne sile so dosegli, da se je z razmeroma majhnim številom delavcev proizvodnja znatno dvignila. V letu 1949 je bil proizvodni plan dosežen v barvni industriji 102-odstotno, v lesni pa 104%. Ze v prvi polovici letošnjega leta so se pri izvrševanju plana pokazali lepi uspehi. Tako je bil plan v barvni industriji dosežen 110 odstotno in v lesni 100%. Kljub okvari na glavnem pogonnem kolesu ni zaostankov ter bo barvna industrija letni plan znatno preseгла. Tudi žagarski obrat dobro dela ter mesečni plan presega. V planski režiji mehkega lesa je obrat v zaostanku, kar pa ne bo vplivalo na izvršitev letnega plana, ker so za to dani vsi pogoji.

Zaradi pomanjkanja tračnega železa se je morala v kolarni proizvodnja samokolnic delno zmanjšati, zato pa izdelujejo druge lesne proizvode, ki so potrebni za gospodinjstvo.

V letu 1951 se bo proizvodnja v tovarni preusmerila tako v lesni kakor tudi v barvni industriji. Barvna industrija bo izdelovala le še manjše količine mineralnih barv, izboljšala in povečala pa se bo proizvodnja anilinskih barv.

Prve važne naloge, ki jih je sprejel delavski svet in katere je v celoti sprejel ves delovni kolektiv so, da čimprej popravijo stroje in obrate v Mozirju in Letušu, utrdijo delovno disciplino, podrobno izdelajo in proučijo proizvodni plan za leto 1951, uvedejo 14-dnevni strokovni študij za upravni odbor podjetja itd. — F. L.

Delavski svet Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec je prevzel skrb za varstvo in nego gozdnov

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec leži v upravnem območju OLO Slovenj Gradec ter obsega 16.388 ha gozdne površine. Poleg tega spada sem še nekaj sto hektarov planinskih pašnikov in nekaj hektarov poljedelskih površin.

Ni malenkostna skrb; varstvo in nega šeststaj tisoč hektarov gozdov! Tu se lahko ustvarja ali greši za pol stoletja naprej. Teža se maloštevilni delovni kolektiv gozdnega gospodarstva v celoti zaveda. Člani delavskega sveta so z vsem čutom odgovornosti sprejeli nase te velike dolžnosti. Za predsednika delavskega sveta so izvolili tov. Simrajha Ivana, logarja na Pečolerjevem, predsednik upravnega odbora je pa postal ob soglasni izvolitvi tov. Pongrac Ivan. Pri volitvi upravnega odbora so med drugimi poverili zaupanje tudi odlični drevničarji tov. Skrivalniki Peppi, staremu »holcarju« iz Bistre tov. Goltniku Mihi in Pongracu Ivanu, logarju iz Mislinje.

Gozdovi niso tovarne, kjer človek povsem samostojno odloča o proizvodnji in lahko organizira tekoči trak. Zato čaka delavski svet Gozdnega gospodarstva dokaj drugačno delo kot proizvodne delavske svete. Ze samo vzdrževanje in obnova gospodarskih in upravnih zgradb, gradnja novih stanovanjskih hišic za gozdne delavce je poglavje, ki terja mnogo iniciative. Osnovna dolžnost izvoljenega delavskega sveta pa bo povečala skrb za pogodovanje, čuvanje gozdov prevelikega redčenja in nič manjša skrb proti škodljivcem, gozdnim požarom in škodam po paši živine.

Proizvodne naloge — to je predvsem posek in spravilo hmeljev — so v večini izpolnjene. Le v območju GU Mislinja se zavlačuje prevoz gozdnih železnic.

Pogodovanje iz izpolnjevanje kultur je bilo v letošnjem letu izvršeno z 83 odstotki — posadilo se je 634.800 ko-

madov sadik — kakovost pogodovanja je bila z ozirom na sušo še kar dobra — uspeh se ceni na 65%. Prav tako bodo zdaj izvedli podetev jelke in bukke v močno preredčenih smrekovih sestojih in na površinah, kjer smreke močno napada rdeča gniloba (na površini ca 13 ha) V lastnih delavcih je pripravljenih dovolj sadik — posebno povoljno se razvija drevesnica GU Slovenj Gradca pod vodstvom 76letnega ing. Serneca Edija. Tu so kar za 1 ha povečali posejano površino. Pri čiščenju kultur so pa presešli letos plan za 60%. V prvi polovici leta to delo ni bilo najbolje izvedeno v smislu geoloških načel, v drugem polletju se je pa tudi to popravilo.

Tudi nabiranje gozdnega semena je važna naloga gozdnega kolektiva. Letni plan so v listavcih presežili, v iglavcih pa je izpolnjen le z 10%. Nujno bo treba pospešiti nabiranje smrekovih storžev po Pohorju in nabiranje rdečega bora.

Do konca septembra je bilo izdelanih 1507 kom. odnosno 715 plm lubadarik, položenih 1450 kom vabnih dreves, zgradili so vrsto požarnih opazovalnic, skrbeli za vspravo lubadarik in suhlic, pri zatiranju rikčarja se je pa posebno odlikovala GU Mislinja. Gradnja telefonske linije Ravne—Godec je zagotovila naglo pomoč v primeru požarov v gozdovju na pobočju Plešivca. Tudi na čiščenje požarnih stez in na sečno ter izdelavo snegolomov so polagali dovolj pozornosti. Še vedno je pa kritična izdelava snegoloma na Olševi, kjer je še v svežem drevu lubadar.

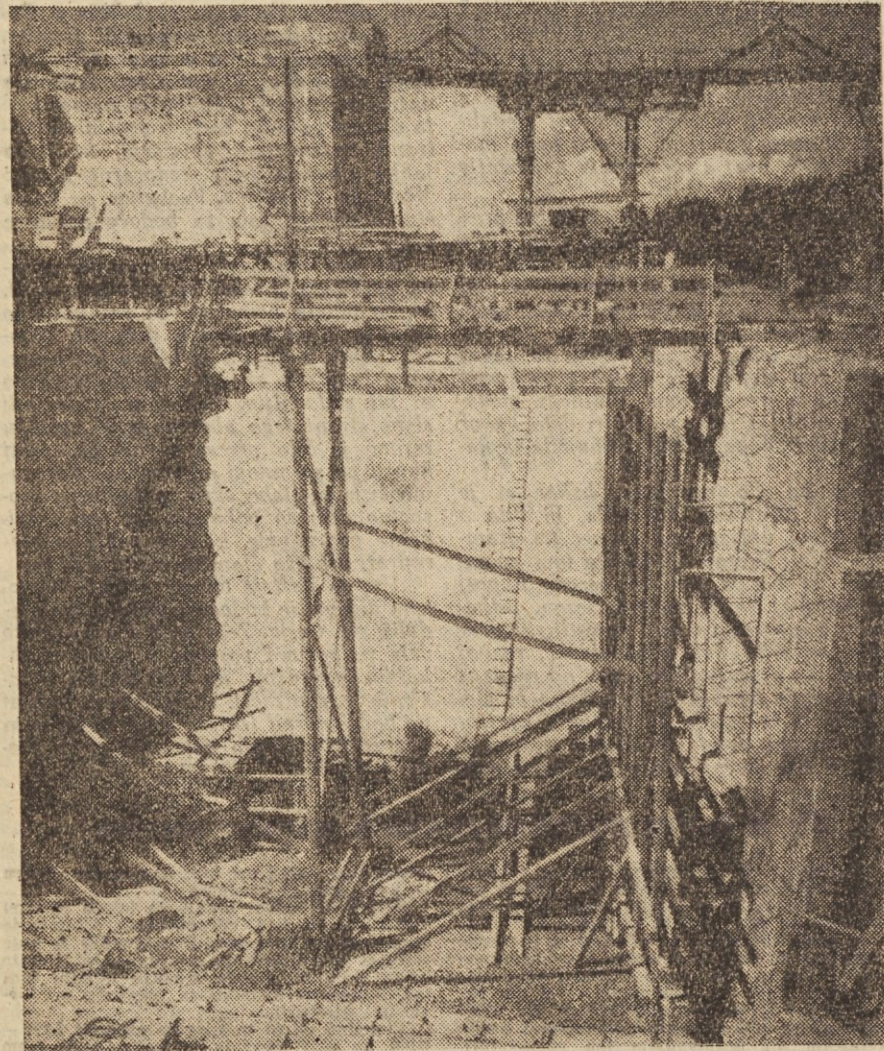
Letos so bili zabeleženi štiri gozdni požari, ki pa so bili z dobro organizirano požarno službo takoj pogaseni.

Potrebno pa bo posebno na področjih GU Mislinja in Slovenj Gradca planske sečnje občutno znižati, ker je tukaj osnovna lesna glavica že tako minimalna in seveda tudi z ozirom na delež varovalnih gozdov.

PAVLA BRGLEZOVA hoče ostati najboljša tkalka Slovenije

V delovnem kolektivu tekstilne tovarne »Inteks« v Kranju so sprejeli poziv na novo šestmesečno tekmovanje. V vseh oddelkih, kjer delajo tkalske in predilniške brigade, so imeli sestanke in delovne posvete, na katerih so se pogovorili

in preseganje planskih nalog, je pokazalo prav drugo republiko tekmovanje. Tkalki tudi sedaj v svojem delu niso popustile, in kdor jih vidi tekmovati, bo potrdil, da to ni samo borba za tocke, ampak prava tekma. Pri izpolnjevanju plan-

Pogled na gradnjo pri hidrocentrali Medvode

petletni plan. Skodnikova in Fickova brigada nespriestano tekmujeta z Djurančevima brigadama. Vse tri brigade pa pripravljajo material za betoniranje in jim nikoli ne zmanjka dela. Saj pripravijo dnevno do 210 vagončkov materiala, ki ga minirajo iz iztočnega kanala. Da je temu tako, je pritril betonereki brigadir Triler Ivan, 8 kratni udarnik, ki ga ves delovni kolektiv ima v velikih časteh in vsi prav s ponosom hvalijo njegovo delo. Trilerjeva brigada izmenoma dela z Lenardičevima, ki sta v dveh letih izbetonirali desno pritono polje, srednji steber in dotoke na obeh bregovih ter mnogo drugih del, ki so skrita v globini. Triler pravi o razpoloženju svojih brigadirjev: »Moji fantje se šele razvamejo pri odprtih delih. Če so dela odprta presežejo normo tudi za 22%.

Delavci so raztreseni po širnem terenu. Dva pri žerjavu, nekaj jih globoko v dolini meša beton, drugi imajo spet opravka pri buldožerju v oddalje-

se lotila z vso vnuemo in odgovornostjo. Saj bo opravljala spirala najvažnejšo funkcijo pri hidrocentrali. Usmerjala bo dotekajočo vodo na obod turbine, kar je nedvomno najbolj kritična točka hidrocentrale. In tega se Dvoršak močno zaveda. Ves delovni kolektiv je prepričan, da bo to veliko in težko nalogo častno izvršil, saj je že uspešno opravil toliko velikih važnih del pri gradnji Litostroja in bo prav gotovo tudi to nalogo izpolnil. Dvoršak Anton je bil odlikovan z redom dela II. stopnje.

Važno funkcijo pri gradnji hidrocentrale opravlja tudi 60letni strojnjak Perman Franc, dvakratni udarnik in racionalizator. Z veliko ljubeznijo neguje kompresor, za katerega pravi, da je kakor on sam že zaslužil pokoj. Pod skrbno nego Permana brezhibno deluje že vsa tri leta in je v pogonu noč in dan. Samo ob nedeljah mu Perman privoščič malo počitka. Perman vestno in požrtvovalno išče novih

MAGNET IN NJEGOVA UPORABA

V naravi se nahaja železna ruda rjave barve, tako imenovani magnetit, ki ima to moč, da privlači železo. Iz davnih časov se je ohranila pripovedka, ki prica, da je bila že v tisti dobi poznana čudna moč te železne rude. Pravičnica govori, kako je neki pastir po imenu Magnes, pasel ovce na vznožju gore Ida. Ko je sledil izgubljenemu jagnju, je naletel na neko steno, od katere se je z muko odločil. Na steno so se mu prilepili železni žebelji, ki jih je imel na obutvi in železni konec palice. Po tem pastirju se imenuje magnet vsak tak kos železa, ki ima svojstvo, da privlači drugo železo.

Natančnejše proučevanje magnetna je pokazalo važne zanimive podrobnosti. Če se magnetna palica postavi v železno opilko, se opilki primejo palice, vendar ne povsod enako. Najbolj na koncih, v sredini malo ali nič. Jasno je, da so magnetne sile najmočnejše na koncih palice, ki predstavljajo pole magnetna. Če se magnetna palica pritrudi tako, da se lahko svobodno giblje v vodoravni smeri, se bo ustavila v smeri sever-jug. To lastnost so že davno opazili Kitajci in se z njo okoriščali pri brodarjenju. V Evropi so za to zaznali šele v 13. stoletju in to odkritje je omogočilo potovanje po oceanih. Kompas ali busole kakor se imenuje la druzgocen izum. Ljudje ne uporabljajo samo na morju, temveč tudi na zemlji. Kompas kaže potnikova pot, rudarja pa usmerja, v kateri smeri mora kopati pod zemljo. Pomembna je njegova pomoč tudi pri vrtnanju predorov, kadar kopajo kratki za obeh strani ker morajo priti na istem mestu skupaj.

Magnet ne deluje samo na železo. Obstaja vrsta drugih teles, na katere močan magnet deluje v manjši meri. Kovine, kot nikelj, kobalt, platino, zlato, srebrno, aluminij in druga magnet slabo privlači. Še bolj nevažne so lastnosti tako imenovanih diamagnetnih teles, n. pr. cinka, svinca in žvepla, katere močan magnet odbija. Teočine in plini so prav tako podvrženi privlačnemu ali odbojnemu vplivu magnetna.

Tudi naša zemlja je dejansko velik magnet s tečajni, samo ti tečajni niso razvrščeni kot zemljepisni tečajni. Sonce prav tako razpolaga z ogromni magnetnimi silami, ki se posebno opažajo v času pojavov številnih sončnih peg. Tečaj prihaja na zemljo do magnetnih viharjev, ki povzročajo motnje v telegrafskem prometu in v radio oddajah. Tpežni in močni magneti se izdelujejo iz karbonskega železa s pomočjo električne ener-

gije. Sodobna elektrotehnika lahko izdelava magnetne z ogromno jakostjo. V času vojne so uporabljali izpolnjene trpežne magnetne pri radarjih in za privlačenje min na jeklene boke ladij. Prednost takih magnetov je v tem da so lahko manjšega obsega in manjše teže kakor poprej. Izdelava najboljših sodobnih magnetov vsebuje nekaj zanimivih novih procesov, ki zahtevajo točno nadzorstvo nad kemičnimi sestavinami in temperaturo.

V metalurških podjetjih je videti elektromagnetna dvigala, ki prenašajo ogromna bremena. Pri tem se uporablja posebno mehko železo, ker zadržuje magnetne lastnosti samo toliko časa, dokler je okoli njega električni tok. Ti elektromagnetni dvigajo ogromna bremena brez vsakršne pritrditve. Bremena so lahko masivni kosi železa ali strojev, težki več deset ton, železo v ploščah, žica, žebelji in drugi material, čigar prenos bi drugače povzročil velike težave. S pomočjo magnetna se popolnoma točno ločijo železni odpadki od bakrenih in drugih. S pomočjo magnetna lahko vozniški tramvajevski voz sami prestavljajo tračnice na križiških progah. Še bolj zanimiva je uporaba magnetna v kmetijstvu, kjer pomaga poljedelcu očistiti seme kulturnih rastlin tujih primesi. Pomešano seme se posipuje z železnim prahom in tedaj se na železna zrna prilepi dlakavo seme plevela, ločeno pa ostane dlakavo seme koristnih rastlin kot lana, detelje itd. Ko se nato taka zmes znajde na polju, povzroči vpliv elektromagnetna, da se seme avtomatično razdeli na čisto seme in na primesi. Tudi slabi magneti se uporabljajo za različne namene. Za telegraf, telefon, električne zvonce, radio itd., se poslužujejo slabih magnetov.

AVTOMATIZIRANA SHRAMBA ZA PRTLJAGA

Da bi preprečili vrsto potnikov pred shrambami ročne priljage na železniških postajah, je postaja Eusten postavila posebno shrambo s predali. Vsak predal ima posebno ključavnico, ki se da zapreti le, če se v za to predvideno rezo vrti kovanec. Potnik vzame nato ključ s seboj, ne sme pa pustiti tako shranjene priljage več kot 24 ur v predalu, ker sicer menjuje ključavnico in preneslo priljago v shrambo, kjer jo potnik lahko dobi, ko izroči ključ.

ŽELEZNICE Z GUMIJASTIMI KOLESI

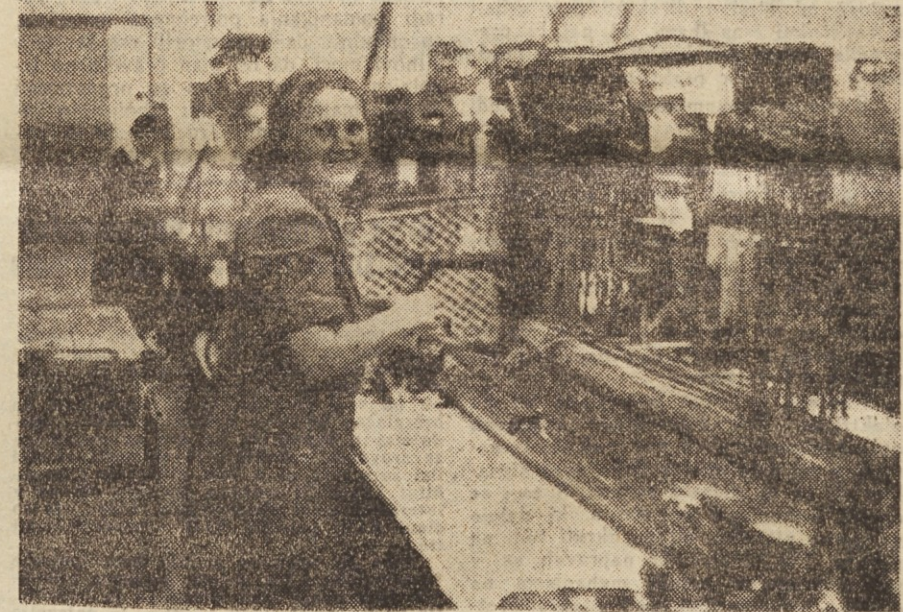
V Franciji so napravili poskusno voziljo z vagoni kompozitne brzovlaka, ki imajo namesto navadnih železnih koles gumijasta kolesa, podobna avtomobilskim. S to iznajdbo so bile ustvarjene nove možnosti v razvoju konstrukcij železnih potniških vagonov.

Od iznajdbe železnice do danes, se je konstrukcija koles le malo spremenila. Oblika koles je ostala enostavna in skoro prav takšna, kakršna je bila nekoč, več ali manj se je menjal le sestav jekla, iz katerega je bilo kolo izdelano. Današnje kolo železnikega vagona ima obliko, katero pozna vsak izmed nas. Najvažnejši njegov del je zunanji obruč, ki se dotika tračnice. Ta obruč se izdeluje v tovarni posebej in se ga nategne na železniško kolo v segretim stanju, da bi se, ko se ohladi, dobro sprijel s telesom kolesa.

Obruč, če je iz železa, povzroča močne udarce na stikalščih tračnicah in zmanjšuje udobnost potovanja. Ta pomanjkljivost je bila tudi glavni povod, da so začeli razmišljati o novi konstrukciji, ki bi omogočila udobno voziljo brez ropota. Tako je bil izdelan železniški potniški vagon za specialno uporabo v napolnjenih gumijastimi kolesi. Za premikanje takšnih vlakov je predvidena Diesellokomotiva, seveda z železnimi kolesi in srednjo brzino do 100 km na uro. Gume na kolesih imajo isto obliko, kakor jih imajo jekleni obruči železnih koles. Imajo rob na notranji strani tračnice in vagon se vzdržuje na tračnicah, kakor običajni vagon.

Konstrukcija takšnih vagonov in vlakov pa se seveda še vedno prezkusa; v delu so, oziroma so delno že izdelane, tri različne vrste takšnih kompozitnih brzovlakov. Zaradi omejene obremenitve koles in silnega upora pri velikih brzinah, pa je zelo važna, da je skupna teža vlaka čimmanjša. Zato je vsak osmetni vagon od omejenih treh poskusnih kompozitij izdelan iz drugega materiala in različne konstrukcije, zato, da se najde čimlažja pa tudi cenena konstrukcija vsega vlaka.

Vsak od teh vagonov ima skupno deset, osi, ki so razporejene v dve skupini, po pet osi v vsaki. Zaradi majne nosilnosti gumijastih koles in potrebne varnosti prometa je povečano tudi njihovo število, da v primeru, če bi guma počela, ne pride do lustriranja vlaka s tračnic.

Manca Florjantičeva, brigadirka jurišne brigade, pri svojem stroju

o pomembni vlogi OF, ki jo je le ta odigrala v borbi za zgraditev socialistične družbe v naši državi, hkrati pa so sprejeli številne obveznosti za novo šestmesečno tekmovanje.

Med delavkami, ki so sprejele obveznosti, je tudi Pavla Brglezova, ki si je s svojo pridnostjo ter strokovno sposobnostjo priborila naslov najboljše tkalke v Sloveniji. Pavla dela v tkalnici že nekaj let, zato si je pri delu pridobila tudi bogatih izkušenj, ki jih prav rada prenaša na ostale tkalke v brigadi. Ropotajoči strojev se je tako navadila, da se v tkalnici počuti kakor doma. Skrb za stroje je njena vsakdanja naloga, zato jih vsako jutro, ko pride na delo, tudi dobro pregleda, zavedajoč se, da le dobro ohranjeni stroji lahko izpolnijo, kar človek zahteva od njih.

V »Inteksu« so že pred leti uvedli brigadni način dela, vendar so se pravi uspehi pokazali šele lani, ko so v tkalnici ustanovili jurišno brigado.

Kako se je treba boriti za doseganje

skih nalog pa tkalkam v jurišni brigadi pridno pomaga tudi njihov dninski mojster s tem, da skrbi za pravočasno popravilo strojev, pri delu pa jim daje tudi potrebne strokovne nasvete.

Poleg Manca Florjantičeve, ki je duša brigade, in najboljše tkalke v Sloveniji Pavle Brglezove delajo v brigadi tudi večkratne udarnice Vida Plutova, Ana Torkarjeva, ki je bila pred kratkim izvoljena v upravni odbor podjetja, ter Karolina Kuraltova in Vera Malovrhova.

V novem šestmesečnem tekmovanju se bodo tkalke še z večjo vnuemo zagrizle v svoje delo, kajti za vsako ceno hočejo obdržati priborjeno mesto med najboljšimi tkalskimi brigadami v Sloveniji, kar bo njihov največji in najlepši prispevek k počastitvi zgodovinske obletnice OF. To velja tako za Pavlo Brglezovo, ki se bo prav gotovo potrudila, da obdrži mesto najboljše tkalke v naši republici, kakor tudi za Rozalijo Erzenovo, ki je kljub gluhomosti postala najboljša snovalka v Sloveniji.

Ljubljani je potrebna nova bolnišnica za pljučne bolezni

Najtežja in najnevarnejša bolezen, ki ogroža zdravje velikega števila ljudi naših narodov, je jetjka. Zaradi nje gubimo letno največji odstotek človeških življenj, ona povzroča izločitev ogromnega števila delovnih moči iz proizvodnje za krajšo, pogosto pa za daljšo dobo.

Naša ljudska oblast si z vsemi sredstvi, tako z raznimi sanitarnimi, higienskimi in ostalimi ukrepi predvsem z zadostno prehrano in primernim zdravljenjem prizadeva, da omeji število bolnih in jih ponovno vrnja ozdravljeno v proizvodnjo.

Skrb za zdravje ljudskih množic se kaže predvsem v gradnji novih zdravilišč, ambulant, množičnih pregledov, okrevališč za slabotne in v mnogih ukrepih za omejitve in znižanje ter končno uničenje te zavratne bolezni.

Ceprev so prizadevanja ljudske oblasti in ostalih organizacij ogromna, vendar število bolnišnic zdravilišč, ambulant še zdaleč ne zadostuje številu obolelih za jetjko.

Ki pa razpolaga samo s 70 posteljami. Zaradi pomanjkanja prostora na tem pljučnem oddelku, so bolniki tako stisnjeni, da količina zraka ne bi ustrezala niti zdravemu človeku. Razen tega pa morajo ležati bolniki na hodnikih ali pa so primorani čakati na sprejem. Če še pomislimo da je teh sedemdeset postelj na razpolago za vse Slovenijo, ter da prihajajo sem bolniki tudi iz drugih republik, potem mora biti vsakomur jasno, da tako stanje ne more trajati dalje in da bi bilo treba v Ljubljani čimprej začeti z gradnjo moderne, prostorne in higienične bolnišnice za pljučne bolezni, ki naj bo v resnici zdravilišče obolelih na pljučih.

Z gradnjo take bolnišnice bi bilo omogočeno hitrejšo zdravljenje, pa tudi omejitev te nevarne bolezni. Poleg tega bo omogočeno obolelim, da se bodo hitreje vrnili v produkcijo.

Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik Toms Seliskar — Uredništvo telefon 45-33 in uprave telefon 49-70. Masarykova 14-11 v Ljubljani. Izdaja vsak petek. Mesečna naročnina din 15. Štev. ček polnjenja 604-90321-4 — Tiska tiskarna »Ljudska pravica« v Ljubljani.